

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 6

ARTA EDUCAȚIEI

ÎMPĂRTĂȘIRI DE BUNE PRACTICI

Revista Nr. 1, Buzău, 2019

ISSN:

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Coordonatori de număr:

Insp. Educație Timpurie, Prof. Ivan Cristina
Prof. Fuștei Maria
Prof. Toader Nicoleta-Daniela

Redactori:

Prof. Fuștei Maria
Educ. Costache Iuliana
Prof. Bîrsan Alina
Prof. Dumitrache Mariana
Prof. Agapie Alina
Prof. Toader Nicoleta-Daniela
Prof. Ciocu Valeria Niculina
Prof. Tîrcolea Luminița
Prof. Prună Ioana
Prof. Trifan Marilena
Prof. Nistor Cristina Elena
Prof. Năstase Vasilica
Prof. Ene Floarea
Prof. Dobrișan Viorica Daniela
Educ. Moroianu Elena Luminița
Prof. Scărlătescu Ramona Anelice
Prof. Leu Alina Georgiana
Prof. Simion Florica
Prof. Bălan Marilena
Educ. Oprea Raluca

Coperta:

Prof. Fuștei Maria
Prof. Toader Nicoleta-Daniela
Educ. Costache Iuliana

Tehnoredactare:

Prof. Fuștei Maria
Prof. Toader Nicoleta-Daniela
Prof. Ciocu Valeria Niculina

AVIZAT ÎȘJ BUZĂU
Inspector Educație timpurie,
Prof. Ivan Cristina

AVIZAT ÎȘJ BUZĂU
Inspector Școlar General,
Prof. Stoian Florina

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 6

ARTA EDUCAȚIEI

ÎMPĂRTĂȘIRI DE BUNE PRACTICI

Revista Nr. 1, Buzău, 2019

ISSN:

ACTIVITATEA OPȚIONALĂ “CĂSUȚA CU POVEȘTI”

Prof. Fuștei Maria, Costache Iuliana

Vârsta preșcolarității este vârsta la care copilul este fascinat de cuvinte, de povești, povestiri și legende. Poveștile i-au atras întotdeauna pe cei mici, le-au captat atenția, i-au făcut să se implice, să se viseze eroi care înving întotdeauna, să aprecieze personajele și lucrurile bune, pozitive. Copiii pot înțelege că o carte de lectură este o “*căsuță cu povești*”, indentificând-o cu un tărâm cu mistere de care ei se simt atrași și pe care vor să-l descopere. În “*Căsuța cu povești*” copiii vor descoperi multe lucruri noi, jocuri și aplicații interesante, vor “intra în pielea personajelor”, vor rezolva situații problemă, vor crea, vor învăța să comunice corect (să asculte și să formuleze mesaje). Ghicitorile, proverbele, poezioarele hazlii, textele cu conținut satiric, umoristic îl vor face pe copil să se destindă, să participe cu plăcere și interes la acest tip de activitate. Activitatea opțională îi va face pe copii să îndrăgească lectura, cartea purtătoare de mistere, care se va dovedi un instrument valoros, utilizat atât la grădiniță, cât și acasă.

Acest opțional urmărește prin multitudinea și diversitatea textelor, astfel încât, cei mici să fie determinați să învețe să asculte un text, să descopere informații noi, să aplice/să valorifice cunoștințele dobândite, să redea conținutul unui text, să identifice mesajul transmis de autor, să se relaxeze și, treptat, să conștientizeze frumusețea și expresivitatea cuvintelor, să poată relata conținutul acestora, să formuleze concluzii.

Obiective cadru:

- I. Dezvoltarea exprimării orale, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale.
- II. Educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexical și sintactic.
- III. Dezvoltarea creativității și a expresivității limbajului oral.

Obiective de referință:

1. Să audieze cu atenție un text, să rețină mesajele transmise și să demonstreze că l-a înțeles.

Exemple de comportament:

- ☆ să urmărească linia poveștii, concomitent cu imaginile prezentate de educatoare;
 - ☆ să asculte și să reacționeze adecvat la poveștile transmise fie prin citire sau povestire, fie prin mijloace audio-vizuale;
 - ☆ să demonstreze înțelegerea textului, răspunzând la sarcini didactice precum: repovestire, dramatizare, desen.
2. Să-și îmbogățească vocabularul activ și pasiv și să utilizeze un limbaj oral corect din punct de vedere gramatical.

Exemple de comportament:

- ☆ să manifeste inițiativă în comunicarea orală și interes pentru semnificația cuvintelor;
 - ☆ să alcătuiască propoziții simple și dezvoltate despre personaje din povești.
3. Să recepteze un text care i se citește ori povestește, înțelegând în mod intuitiv caracteristicile expresive și estetice ale acestuia.

Exemple de comportament:

- ☆ să utilizeze caracteristicile expresive ale limbajului oral și ale celui corporal în transmiterea unor idei și sentimente;
- ☆ să realizeze mini-dramatizări sau jocuri cu rol, pornind de la textul unei povestiri, utilizând vorbirea dialogată, nuanțarea vocii, intonația, cu sprijinul educatoarei și folosind indicațiile sugerate de text.

Conținuturi:

Povești (Scufița Roșie, Ursul păcălit de vulpe, Turtița, Punguța cu doi bani, Ridichea uriașă, Capra cu trei iezi), audiții („În pădurea fermecată”), dramatizări, jocuri cu rol („De-a Scufița Rosie”), activități creative- desene („Colorează personajul preferat din poveste!”), confecții (măști), puzzle (Scene din povești”), labirinturi („Cum ajunge cocoșul la punguță?”), jocuri didactice („Cărui personaj îi aparține această mască?”, „Recunoaște povestea și personajul!”), „Poveste încurcată”).

Modalități de evaluare:

Portofoliul proiectului de opțional, portofoliile copiilor, fișe individuale, înregistrări audio/ video ale unor roluri interpretate de copii, desene.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

- 📖 Chichișan, Elvira și Miron, Elena Boca (2002). Documentar metodic pentru activitățile de educare a limbajului la preșcolari, Ediția a II-a, București, Editura V & Integral;
- 📖 Ciobanu, Fulvia și Sfârlea, Lidia (2000), Cum scriem, cum pronunțăm corect în Norme și exerciții, București, Editura Didactică și Pedagogică;
- 📖 Crețu, Tinka (2001), Psihologia vârstelor, București, Editura Fundației România de Mâine;
- 📖 Damșa, Ioan, Damșa, Toma Maria și Ivănuș, Zoe, (1996), Dezvoltarea vorbirii în grădinița de copii și în clasele I și a II-a, București, Editura Didactică și Pedagogică;
- 📖 Vrăjmaș, Ecaterina (1999), Educația copilului preșcolar - Elemente de pedagogie la vârsta timpurie, București, Editura PRO HUMANITATE.

SENTIMENTE

Muzica: melodia jocului cu text și cânt ”Noi suntem ciupercuțe”

Text: Prof. Alina Bîrsan

Refren:

Noi suntem sentimente

trăite realmente.

Copii, voi nu uitați

La chip să vă uitați.

Când zâmbetu-i pe față

încă de dimineață

și ochii-s luminoși,

copiii sunt voioși.

Când doamna te alintă,

de bine ea cuvântă,

atunci negreșit,

copilu-i fericit!

Și dacă glasul tău

e stins, fără ecou,

e semn că-n mintea ta

se-ascunde tristețea.

Și dacă-o vorbă aspră

primit-ai drept pedeapsă

atunci negreșit,

tu ești nefericit!

Când ochii se încruntă

și glasul țipă, urlă,

atunci, mă rog frumos,

copilu-i furios!

ROLUL ACTIVITĂȚII PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARILOR

Prof. Ciocu Valeria Niculina

Prin activitatea practică, preșcolarul trece de la joc la muncă, fapt ce constituie un prim element în sensul pregătirii acestuia pentru participarea la munca de mai târziu.

În grădiniță, importanța activității practice rezultă din aportul acesteia la dezvoltarea psiho-fizică, intelectuală, morală a preșcolarului.

ACTIVITATEA PRACTICĂ ȘI DEZVOLTAREA PSIHOMOTORIE A COPILULUI

Atunci când preșcolarul reproduce concret un obiect din realitate, el este pus în situația de a realiza o suită de mișcări precise, coordonate și sistematizate.

Realizarea acestor mișcări se produce cu ajutorul mâinii. La intrarea în grădiniță, mâna copilului nu are suplețe în execuție. Când are un act de executat, copilul nu-și coordonează și nu-și proporționalizează efortul, nu are dibăcie și îndemânare.

În cadrul activității practice, acționând asupra materialului, preșcolarul își antrenează concomitent analizatorul vizual și cel cutanat, sistemul muscular al mâinii. Acțiunile pe care preșcolarii le realizează organizat în activitățile de aplicații, confecții, construcții stimulează activitatea analitico-sintetică a scoarței cerebrale, sporind funcția ei de reglare a centrilor subcorticali în zona motorie.

În urma acestui fapt, preșcolarul poate face o mai bună diferențiere a mișcărilor, elimină mișcărilor involuntare și nefolositoare. Acesta ajunge să-și precizeze și să-și coordoneze mișcărilor, care sunt mai corecte, mai sigure, mai fine.

Perfecționarea și suplețea mișcărilor sunt determinate de dezvoltarea mușchilor mici ai mâinii.

Mâna, un important analizator tactilo-motric, contribuie deosebit la întreaga dezvoltare a preșcolarului, având în vedere că, dintre toți analizatorii, aceasta deține cea mai mare arie corticală de protecție.

Mânuiind materialele și obiectele în activități practice, copilul își educă exactitatea și profunzimea percepțiilor și reprezentărilor.

Prin participarea mâinii în cunoașterea realizată în grădiniță, percepția devine mai clară, iar realitatea înconjurătoare este privită în profunzime.

ACTIVITATEA PRACTICĂ ȘI DEZVOLTAREA INTELECTUALĂ A COPILULUI

În grădiniță, activitățile de învățare sunt foarte variate. Prin intermediul acestora, copiii percep obiectele și fenomenele realității, își aprofundează progresiv reprezentările și participă activ la viață.

Când lucrează cu anumite materiale (hârtie, carton, lipici, materiale naturale etc.) pentru a realiza un produs, după modelul primit de la educatoare, preșcolarul are posibilitatea de a se familiariza cu însușirile acestora, de a le compara, de a generaliza anumite proprietăți ale lor. În manieră directă, copiii conștientizează proprietăți ca: formă, marime, culoare, rezistență, elasticitate etc. Folosind aceste materiale, preșcolarii realizează obiectele din mediul înconjurător pe care le-au cunoscut anterior.

În timpul intuirii modelului și al demonstrării procedeelelor de lucru, educatoarea reușește să reactualizeze cunoștințele despre obiectul propus pentru executat. În egală măsură, manevrând materialele și obiectele, preșcolarul compară, analizează, face sinteze, generalizări concrete, aspecte recunoscute fundamentale pentru dezvoltarea gândirii situaționale a preșcolarilor.

Astfel, activitatea practică oferă generoase posibilități de fixare, sistematizare și verificare în practică a informațiilor însușite.

Valența pozitivă a activității practice în procesul de cunoaștere constă în faptul că permite preșcolarilor să constate direct modul de aplicare în practică a cunoștințelor dobândite. Însă pentru a pune în practică este necesară dobândirea prealabilă a unor deprinderi elementare, latură principală a scopului acestei activități.

ACTIVITATEA PRACTICĂ ȘI DEZVOLTAREA MORALĂ A COPILULUI

Prin intermediul motivației pe care educatoarea o expune în fața preșcolarilor, aceștia ajung să înțeleagă importanța efortului prelungit în realizarea acțiunilor de reproducere fidelă a unui obiect din realitate. Preșcolarul este stimulat să își ducă lucrarea la bun sfârșit atunci

când află destinația obiectului la care lucrează. În acest sens, el își focalizează atenția, este perseverent, ajunge să gestioneze și să elimine obstacole care intervin în timpul operațiilor necesare. Astfel, trăsăturile pozitive ale voinței copilului se dezvoltă, în mare măsură în timpul activității lui.

Dacă inițial motivația educatoarei se concentrează pe întrebuințarea obiectelor realizate de copii în activitățile sau jocurile lor, ulterior se observă un progres de ordin superior: preșcolarii depun eforturi în realizarea unor activități care nu sunt importante în mod direct pentru ei, ci pentru cei din jur.

Aceste situații din activitățile practice stimulează educarea preșcolarilor în spiritul dragostei pentru activități utile, al respectului față de obiectele făcute de ei sau de ceilalți etc. Însușindu-și deprinderi și piceperi de muncă practică în activitățile practice, copilul se obișnuiește cu o activitate utilă, fapt ce stimulează formarea lui pentru munca viitoare.

Prin faptul că este pus în situația de a realiza prin forțele proprii tema activității-un obiect oarecare- preșcolarul își formează independența.

Activitatea practică contribuie și la educarea simțului de a lucra în ordine și curățenie. Preșcolarul este obișnuit ca în activitatea practică să lucreze curat, să pună deoparte materialul rămas după realizarea lucrării, să-și curețe mâinile murdare. Toate aceste aspecte conduc la educarea simțului de a fi ordonat și de a lucra curat.

Bucuria și satisfacția copilului din momentul încheierii cu succes a sarcinii de lucru au un rol esențial în educarea dragostei pentru muncă, sporind optimismul și încrederea în forțele proprii.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

- 📖 Anghelache, V. (2017). *Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță*, București: E.D.P.
- 📖 Grama, F., Pletea, M., Sesovici, A. (2009). *Aplicații ale noului curriculum pentru învățământul preșcolar*, București: DPH
- 📖 Petre, M., Petricică, M. (1974). *Metodica predării activităților manuale în grădinița de copii*, București: E.D.P.

LOCUL ȘI IMPORTANȚA JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. Nistor Cristina Elena

Rolul și locul jocului în sistemul mijloacelor educative a fost și este recunoscut de marea majoritate a pedagogilor lumii. Formele de manifestare ale jocului și funcțiile sale diferă de la o perioadă de vârstă la altă. Dacă în perioadă copilăriei jocul îndeplinește mai mult funcții cognitive sau formativ –educative, mai târziu funcțiile sale devin de recreere și reconfortare fizică și psihică.

Practică dovedește că atât cronologic cât și educativ, legea dezvoltării copilului urmează calea de la joc la învățătura și muncă, ponderea având-o una sau altă din activități, în funcție de specificul și particularitățile diverselor perioade ale vârstei umane. Trecerea de la o perioadă de dominație a unei activități la altă se realizează în mod treptat într-o perioadă destul de îndelungată de timp și care nu presupune excluderea uneia și înlocuirea bruscă prin altă, ci dimpotrivă, coexistă cele două forme de activitate printr-o îmbinare care înlesnește saltul de la o etapă la altă fără praguri , fără obstacole.

Jocul didactic reprezintă formă de trecere de la joc la învățătura și este o activitate care se deosebește prin structură specifică de celelalte activități cu conținut asemănător. Jocul didactic constituie un mijloc valoros de instruire și educare a preșcolarilor deoarece rezolvă într-o formă cu totul adecvată vârstei sarcini instructive complexe. Eficientă jocului didactic în raport cu celelalte mijloace practicate în grădiniță este cu atât mai mare cu cât se realizează o concordanță perfectă între procesul de cunoaștere a mediului înconjurător, procesul de învățare și acțiunea de joc, atât de atractive pentru preșcolari. În felul acesta procesul asimilării și adâncirii cunoștințelor este adaptat la cerințele și specificul vârstei preșcolare.

Prin introducerea și folosirea jocului didactic ca mijloc de bază în cunoașterea mediului înconjurător și dezvoltarea vorbirii se realizează una din cele mai importante cerințe ale educației preșcolare, aceea de a-i învăța pe copii foarte multe lucruri, însă nu prin metode școlare, ci sub formă de joc. Jocul didactic reprezintă formă de activitate care îmbină în mod armonios sarcinile instructive cu latură distractivă. El realizează în practică dezideratul învățării prin joc, prin organizarea unor activități special create de adulți în acest scop. Structură lui este specifică, reușind să îmbine într-o fină țesătură sarcina didactică, regulile și elementele de joc. Fiind un joc a cărui acțiune este construită în scopuri didactice se

ține seamă de linia generală a evoluției copiilor în joc și se complică cerințele, complexitatea problemelor didactice, regulile. Cu cât copiii sunt mai dezvoltati, elementele de joc se estompează și apar din ce în ce mai conturate problemele didactice la a căror rezolvare copiii sunt antrenați din timp. Treptat jocul didactic trece de la rezolvarea pe planul acțiunilor concrete la acela al acțiunilor mintale. Concludente sunt jocurile în care copiii trebuie să răspundă prompt și corect, să ghicească repede un cuvânt după unele indicii abstracte, să compună o ghicitoare, să găsească cuvântul care lipsește într-un context etc. Între mijloacele instructiv-educative, jocul didactic ocupă locul cel mai important prin influența pe care o exercită asupra celor mai profunde laturi ale personalității copilului, prin rolul sau în formarea unei gândiri corecte. Prin conținutul sau rezolvă o mare parte din problemele educației intelectuale având o contribuție largă în precizarea, consolidarea, adâncirea, sistematizarea și verificarea cunoștințelor. De pildă, prin jocul didactic „Găsește aceeași culoare” se precizează și se specifică denumirea culorilor învățate anterior, prin jocul „Cu ce construim” se fixează denumirile diferitelor unelte și materiale folosite în construcții, prin jocul „Cine are aceeași figură” se actualizează reprezentările de formă: cerc, pătrat, dreptunghi, triunghi.

Jocul didactic are o largă contribuție, mai cu seamă în stimularea și dezvoltarea tuturor proceselor psihice. Cea mai mare parte a jocurilor didactice cuprind importante exerciții senzoriale și de memorare, contribuind la dezvoltarea sensibilității auditive și a auzului fonematic, cum ar fi: „Spune cum face” sau „Cine face așa”. Jocul „Ce a găsit ursulețul” contribuie la dezvoltarea sensibilității vizuale și tactile. În jocul „Ghicește ce ai gustat” accentul cade pe perfecționarea sensibilității gustative și olfactive.

Jocurile didactice solicita în mare măsură activitatea gândirii, ele reclamând întotdeauna rezolvarea unor probleme în mod individual. Astfel, în cadrul unor jocuri, copiii trebuie să deosebească obiectele mari de cele mici („Este mic este mare”), pe cele lungi de cele scurte („Panglicutele”), să compare obiectele în funcție de formă, de culoare („Caută-ți casa”, „Caută greșala”). Altele pun pe copil în situația de a efectua clasificări ale obiectelor după diferite criterii concrete („Ce se potrivește”), clasificări ale unor animale după mediul și locul unde trăiesc („Spune unde trăiește”). În aceste cazuri copiii sunt deprinși să efectueze generalizări și abstractizări. Sunt jocuri didactice care presupun judecăți și raționamente simple din partea participanților. Astfel, în jocul „Poștasul” copilul trebuie să deducă după unealtă desenată pe jeton ce meseriaș a trimis scrisoarea.

Alte jocuri didactice rezolvă probleme mai complexe și anume, formarea unor reprezentări generale și noțiuni, cum ar fi: animale domestice, animale sălbatice, mobilier, îmbrăcăminte, etc. De asemenea, contribuția unor jocuri didactice constă în obișnuirea copiilor cu folosirea diferitelor construcții gramaticale, cu formarea pluralului substantivelor („Eu zic una, tu zici multe”), cu acordul corect între subiect și predicat („**Raspunde repede și bine**”). Alte jocuri didactice solicita perceperea corectă a sunetelor, descifrarea compoziției sonore sau semnalarea prezenței sau absenței unui anumit sunet într-un cuvânt. Asemenea sarcini pot fi realizate prin jocurile „**Trenul și vantul**”, „**Spune cum face**”, „**Am spus bine, n-am spus bine**”, „**Cu ce sunet începe cuvântul**”. Efortul intens intelectual al copiilor este posibil în cadrul jocului didactic numai cu condiția de a menține trează atenția lor. Jocurile orale cer copilului discernământ în alegerea cuvintelor, în înlocuirea unui cuvânt prin altul cu înțeles opus. Ele dezvoltă promptitudinea reacțiilor verbale, contribuie la precizarea vocabularului, la activizarea vorbirii corecte din punct de vedere gramatical.

Jocul didactic contribuie fie direct, fie indirect și la educarea emoțiilor, a sentimentelor morale, a trăsăturilor pozitive de voință și caracter. Multe jocuri stimulează cinstea, răbdarea, spiritul critic și autocritic, stăpânirea de șine. De asemenea, au un rol valoros în încheierea colectivului și în formarea disciplinei conștiente. În joc, copilul este obligat să respecte inițiativă colegilor, să le aprecieze muncă și să le recunoască meritele, să respecte regulile jocului și să reacționeze în conformitate cu ele, să-și autoregleze propria activitate. Trebuie să subliniem și influența pe care o au jocurile didactice la educarea estetică a copiilor. Mănuind diferite materiale artistic realizate, făcând aprecieri asupra lor, copiii învață să aprecieze frumosul, își dezvoltă simțul estetic.

Jocul didactic este activitatea cea mai firească, care corespunde cerințelor de dezvoltare a copiilor, tendinței lor de a fi în contact cu adulții și cu alți copii, de a precepe activ, de a înțelege și a oglindi lumea înconjurătoare, de a-și exprima gândurile. Acțiunea jocului didactic asupra comportamentului copiilor, asupra disciplinei, asupra caracterului și voinței este permanentă, directă și de o intensitate mare, ceea ce-i mărește considerabil valoarea instructivă și educativă.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

 Grama, F., Pletea, M., Sesovici, A. (2009). *Aplicații ale noului curriculum pentru învățământul preșcolar*, București: DPH

PROIECT DE ACTIVITATE

Prof. Agapie Alina

GRUPA : Mică "PITICII"

TEMA ANUALĂ: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA PROIECTULUI: “Poveștile copilăriei”

SUBTEMA: „ În lumea poveștilor”

TEMA ACTIVITĂȚII INTEGRATE: „Magia poveștilor”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

TIPUL DE ACTIVITATE: Consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

Întâlnirea de dimineață: salutul, prezența, calendarul naturii, împărtășirea cu ceilalți, noutatea zilei, mesajul zilei.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE: ETAPA I

Joc de masă: "Imagini din povești"- puzzle

Știință: „Grupează animalele după cerințe” – fișă de lucru

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE: ETAPA a II-a

Domeniul Limbă și Comunicare -Educarea limbajului-Joc didactic „Să o ajutăm pe Scufița Roșie! "

Domeniul Om și Societate –Activitate practică- Aplicație: " Coșulețul Scufiței Roșii"

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI RECREATIVE: ETAPA a III-a

Joc distractiv: „Carnavalul personajelor din povești !”

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Consolidarea cunoștințelor copiilor privind poveștile învățate precum și exersarea deprinderilor de lipire.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1. Să formeze prin încercuire grupe de elemente identice;

O2. Să îmbine corespunzător piesele pentru realizarea unor puzzle-uri reprezentând imagini din povești;

O3. Să denumească personajele din poveștile prezentate pe baza unor ghicitori;

O4. Să descrie scene din povești pe baza unor imagini;

O5. Să așeze personajul la macheta corespunzătoare poveștii din care face parte;

O6. Să aplice pe coșulețe diferite elemente decorative;

O7. Să respecte regulile jocului, participând cu plăcere, dând dovadă de fair-play

STRATEGII DIDACTICE :

METODE ȘI PROCEDEE: exercițiul organizatoric, conversația, observația, explicația, exercițiul individual, expunerea, recitarea, problematizarea, demonstrația, jocul recreativ.

MATERIALE DIDACTICE: calendarul naturii, siluete pitici cu pozele copiilor pentru prezență, pitic din pluș, păpușă, medalioane, puzzle cu imagini din povești, coș cu medalioane, căsuța bunicii, cutie magică, imagini din povești, cub, scrisoarea din partea Zânei Poveștilor, siluete ale personajelor din poveștile propuse, plicuri pentru gruparea materialelor, coșuri, lipici, decupaje, animale din pluș, brazi, magneți, recompense, laptop, cd.

FORME DE ORGANIZARE: Frontal, pe grupuri, individual.

LOCUL DE DESFĂȘURARE: Sala de grupă.

SCENARIUL ZILEI

Activități de Dezvoltare Personală (ADP)

Întâlnirea de dimineață: „Personajul meu preferat este...”. Salutul se va realiza prin tehnica „comunicării rotative”. **Prezența:** Copiii sunt așezați în semicerc, se face prezența notându-se copiii absenți. **Calendarul naturii:** Se poartă o discuție despre anotimpul în care ne aflăm, despre starea vremii din ziua respectivă și un copil completează calendarul naturii cu simbolul corespunzător. **Împărtășirea cu ceilalți:** Educatoarea va iniția o discuție despre personajele din povești învățate în săptămânile anterioare. Copiii vor fi întrebați care este personajul din povești preferat. **Noutatea și mesajul zilei:** Copiii află activitățile care se vor

desfășura pe parcursul zilei (vor continua discuțiile despre personajele din povești, discuții purtate de la începutul săptămânii).

Tranziții: *"Bat din palme, clap, clap, clap/ Din picioare, trap, trap, trap? Ne-nvârtim, ne răsucim /Și la centre noi pornim".*Copiii extrag dintr-un coșuleț jetoane, cei care au ales medalionul cu o vulpe se vor duce la centrul **Știință**, iar cei care au ales medalionul cu un urs se vor duce la centrul **Joc de masă**.

Jocuri și activități didactice – etapa a I-a

La centrul **Știință** copiii vor primi fișă individuală de lucru, aceștia vor forma grupe de personaje de același fel prin încercuire și vor colora imaginile. La centrul **Joc de masă**, copiii vor primi imagini din cele trei povești „Scufița Roșie” , "Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de vulpe”, aceștia vor îmbina piesele de puzzle astfel încât vor obține o scenă din poveste.

Pentru asigurarea feed-back-ului și evaluarea modului de lucru din fiecare centru, educatoarea organizează o evaluare de centru, fiecare grup analizând produsele celui alt grup, exprimându-și părerile despre modul cum au lucrat și dacă doresc să lucreze la acel centru. Tranziția „Mănuțele mele se și odihnesc, / La baie și apă cu toate pornesc, / Putere să prindă să continuăm, / Pe Scufița să o ajutăm!” va face trecerea la activitățile pe domenii experiențiale.

Activitățile pe domenii experiențiale - etapa a II- a

Domeniul Limbă și Comunicare „Să o ajutăm pe Scufița Roșie!” – Joc didactic

Domeniul Om și Societate: „Coșulețul Scufiței Roșii” – aplicație

Jocuri și activități recreative– etapa a III-a -Joc distractiv: „Carnavalul personajelor din povești"

REPERE BIBLIOGRAFICE:

 "Ghid pentru proiecte tematice", Editura Humanitas Educațional, București, 2005;

 "Curriculum pentru învățământul preșcolar", MECT, 2008;

 Aplicarea noului Curriculum pentru educație timpurie – o provocare, Editura Diana, Pitești, 2009;

 „Programa activităților instructiv - educative în grădinița de copii” Editura V & Integral București, 2008.

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR DIN DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

Prof. Dumitrache Maria

JOCUL DIDACTIC este o activitate dirijată în grădiniță, dar și o metodă didactică, dacă este utilizat în structura unei alte activități. Prin joc didactic, educatoarea are ocazia de a consolida, de a preciza și de a verifica cunoștințele copiilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe, etc.

Structura jocului didactic constă din:

1. *Conținutul jocului* ce reprezintă cunoștințele, în marea lor majoritate asimilate anterior, în grade diferite, în funcție de care jocul are menirea de a le consolida și de a le verifica dar și jocuri care au ca sarcină achiziționarea de noi cunoștințe referitoare la culori, la relații dimensionale, etc.
2. *Sarcina didactică* care este problema intelectuală centrală pe care copiii trebuie să o rezolve. Ea declanșează operații intelectuale precum: recunoașterea, descrierea, reconstituirea, comparația, etc.
3. *Regulile jocului* arată cum trebuie rezolvată o problemă, căile de organizare ale acțiunii ludice; prin ele se exprimă cerințele care dirijează acțiunile copiilor, indică acțiunile de joc și succesiunea lor.
4. *Acțiunile de joc* (elementele sau procedeele de joc) sunt mijloacele prin care jocul devine o acțiune plăcută, distractivă și relaxantă. Ele antrenează copiii la o activitate intelectuală care nu se conștientizează ca efort, ele dinamizează participarea și favorizează realizarea performanțelor.

Dintre etapele de desfășurare a jocului didactic, explicarea regulilor și efectuarea jocului de probă, constituie modalități de asigurare a înțelegerii corespunzătoare a jocului. Eficientizarea jocului didactic necesită introducerea unor elemente noi, complicarea jocului, etc

MEMORIZAREA este o activitate de educare a limbajului a cărei valoare formativă se centrează pe dezvoltarea memoriei logice voluntare a copiilor în corelație cu procesele psihice ale vârstei lor. Tipurile de activități de memorare sunt întotdeauna determinate de sarcinile didactice propuse și urmărite. În cadrul desfășurării unei activități un rol important îi revine familiarizării cu textul literar și recitării model. Predarea – învățarea propriu-zisă a poeziei este veriga principală a activității. În activitățile cu preșcolarii această recitare se face numai *individual*, cu ajutorul educatoarei, pentru a urmări pronunția copiilor, fidelitatea

reproducerii, gradul de expresivitate și gradul de înțelegere a poeziei. Recitarea colectivă nu permite acest control permanent și curent pentru fiecare copil în parte, greșelile de pronunție. Recitarea colectivă se poate utiliza doar la încheierea activității. În activitatea de consolidare a memorării se pot utiliza procedee ca: recitări pe roluri, îmbinarea recitării individuale cu recitarea colectivă în condițiile stabilite mai înainte, recitarea selectivă, ca posibilitate de verificare a înțelegerii textului și a concretizării memorării.

POVESTIREA este una dintre cele mai îndrăgite activități dirijate din grădiniță care satisface nevoia de cunoaștere și de afectivitate a copiilor, le stimulează imaginația și le creează cadrul optim de comunicare. În grădiniță se utilizează două tipuri de povestiri: povestirile educatoarei și poveștirile copiilor. Povestirile educatoarei contribuie la familiarizarea copiilor cu structura limbii, cu bogăția și expresivitatea ei; își însușesc cuvinte și expresii noi, plastice, construcții ritmate și rimate, zicale, proverbe și structuri gramaticale corecte.

a. *Povestiri create pe baza unui șir de ilustrații* care pot înfățișa diferite aspecte din viața copiilor, întâmplări hazlii, elemente din lumea animalelor, a păsărilor, au ca obiectiv consolidarea deprinderilor de a crea o povestire păstrând succesiunea momentelor date de imagini. Copiii fiind familiarizați de care educatoare cu tema, cu cadrul și personajele povestirii, vor crea o poveste sugerată de imaginile respective.

b. *Povestire cu început dat* dau o posibilitate mai largă de creație copiilor. În cadrul acestora, ei au sarcina de a încheia cu mijloace proprii conținutul deja început de educatoare. În cadrul aceleiași activități, de la situația de ascultători la cea de povestitori cu obligația de a continua firul narațiunii începute, de a-i da un final. Ei trebuie să urmărească expunerea educatoarei, să sesizeze și să rețină toate elementele date, ca apoi să-și imagineze felul cum pot evalua lucrurile și finalul povestirii.

c. *Povestirile cu final dat* de educatoare, motivând anumite cauze (pierderea începutului povești, audierea finalului la radio), redă doar finalul unei povestiri, sarcina copiilor fiind aceea de a crea începutul. Pe baza unei imagini, se redă finalul, iar copiii luând cunoștință cu personajele puse într-o anumită postură, vor imagina începutul povestirii.

d. *Povestire pe baza unui plan dat.* Specific pentru această activitate este planul dat copiilor de educatoare care să le orienteze atenția spre aspectele esențiale ale povestirii, în succesiunea lor logică, spre acțiunile personajelor și spre trăsăturile lor principale. Planul acesta poate fi mai succint sau mai dezvoltat, în funcție de nivelul grupei. Planul poate fi dat în forma propozițiilor interogative sau sub formă de titluri.

e. *Povestire după modelul educatoarei*. Acest tip de povestire se organizează la grupa mare unde capacitățile de comunicare ale copiilor sunt îndeajuns de dezvoltate. Povestirea-model a educatoarei trebuie să aibă un subiect simplu, apropiat de experiența de viață a copiilor, a familiei, a prietenilor sau întâmplări din viața animalelor și să aibă valoare educativă. Cele mai frecvente forme de povestiri create de copii sunt cele realizate pe baza unui șir de ilustrații și povestirile cu început dat.

LECTURA PE BAZĂ DE IMAGINI este o activitate de educare a limbajului specifică învățământului preșcolar. Această activitate are două componente de bază: observarea dirijată a imaginilor și dezvoltarea capacităților de receptare și de exprimare a mesajelor. La lectura pe bază de imagini nu trebuie folosite multe imagini pentru a nu dispersa atenția copiilor. Ilustrațiile trebuie să fie studiate în prealabil de către educatoare pentru a alcătui un plan de întrebări și planul de idei la care vrea să se ajungă. Planul de întrebări trebuie să dirijeze atenția copiilor spre perceperea elementelor semnificative. Întrebările trebuie formulate în așa fel, încât să conducă la concluzii parțiale și finale.. După primul contact cu imaginea, educatoarea dirijează perceperea tabloului către planul central, apoi către planul secundar. În perceperea fiecărui plan copiii trebuie să recunoască (să identifice) componentele, să le denumească, să enumere, să relateze acțiuni, să descopere relații, cauze și efecte, să evalueze, până se ajunge la concluzia finală. După sinteza finală se poate cere copiilor să dea un titlu semnificativ pentru fiecare ilustrație sau un titlu comun.

CONVORBIREA este o activitate prin care copiii preșcolari ajung în situația de a se exprima în mod independent, folosind cuvinte din vocabularul lor activ, în urma unor activități de observare, povestire, jocuri didactice, lectură pe bază de imagini sau în contactul lor direct cu obiectele și fenomenele înconjurătoare. Convorbirea trebuie să se desfășoare pe baza unui plan de idei având următoarele caracteristici: să conțină întrebări principale, cărora li se pot adăuga întrebări ajutătoare; întrebările trebuie să vizeze: scopul activității, conținutul convorbirii, complexitatea tematicii, volumul de cunoștințe actualizat. Întrebările succesive pe care se bazează convorbirea trebuie să satisfacă următoarele cerințe: să fie accesibile copiilor, să vizeze experiența de viață a copiilor, să fie formulate simplu, concis și corect. Concluziile se realizează de către educatoare, dar se acceptă și observațiile corecte ale copiilor. Pentru diversificarea activității și pentru antrenarea tuturor copiilor în activitate se pot utiliza elemente de joc, cântec, dramatizarea unor acțiuni discutate.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

 Balint Mihail, Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar, Cluj-Napoca, 2008

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Prof. Leu Alina- Georgiana, Simion Florica

GRUPA: MARE „BUBURUZELOR”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cine sunt/suntem?”

TEMA PROIECTULUI TEMATIC: „Eu și ceilalți”

SUBTEMA PROIECTULUI TEMATIC: „Cine sunt eu? - corpul omenesc”.

TEMA ACTIVITĂȚII: „Deprinderi bune ”.

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată.

TIPUL ACTIVITĂȚII: activitate de formare a cunoștințelor și deprinderilor.

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

ADP: *Întâlnirea de dimineață:* „ Bună dimineața, grupa buburuzelor!”(Salutul, prezența, calendarul naturii, noutatea zilei, împărtășirea cu ceilalți, activitatea de grup, mesajul zilei).

Rutine: “Măinile curate aduc sănătate!”(deprinderi de igienă, disciplină și autoservire).

Tranziții: „ De vă place munca / Acum să poștiți / Cu pași mici în centre / Hai veniți, veniți! ”;
„Bat din palme... ”; „Cântecul degețelor” - cântec,

JALA: *ARTĂ:* „ Creioane fermecate”; *CONSTRUCȚII:* „Scăunele și măsuțe”

ADE:(DOS - Educație pentru societate) - „Maricica”(povestirea educatoarei)

JALA - „Albinuța a zburat”- joc cu text și cânt

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

Formarea deprinderilor de uz personal, de a păstra în ordine și curățenie ținuta vestimentară, de a respecta regulile de igienă personală și colectivă, dezvoltând armonios organismul și capacitatea de concentrare a atenției.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1.** să coloreze vestimentația corespunzătoare;
- O2.** să construiască scăunele și măsuțe;
- O3.** să enunțe câteva reguli de igienă, pe care le respectă zilnic;
- O4 .** să recunoască situațiile în care sunt/nu sunt respectate regulile de igienă personală;
- O5.** să denumească obiectele de uz personal;
- O6.** să participe cu plăcere și interes la joc alături de ceilalți copii.

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee: povestirea, expunerea,conversația, explicația, exercițiul individual, observația, jocul, problematizarea.

Materiale didactice: calendarul naturii, planșe ilustrative din povestea „Maricica”, păpușa Maricica, jetoane(cu elemente de uz personal), fișe de lucru, culori, cuburi de lemn, eșarfă.

Forma de organizare: frontal, individual, pe grupuri.

Locul desfășurării: sala de grupă.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

📖 P. Lăzărescu., M. Ezechil, (2015) *Laborator preșcolar - ghid metodologic*, București, Ed. V&I Integral;

📖 *Curriculum pentru educație timpurie (0-6 ani)*, MEN 2017;

📖 *Învățământul preșcolar și primar 3-4/2017* - Ed. Arlequin

📖 <http://forum.didactic.ro/povestea-maricica-de-luiza-vladescu-t22378.html>

📖 <https://grupaiepurasilor.files.wordpress.com/2012/10/maricica.pdf>

DURATA: o zi

SCENARIUL ZILEI

Activitatea debutează cu *Întâlnirea de dimineață* - Copiii se așează în semicerc pentru a putea stabili fiecare un contact vizual cu toți membrii grupei, intonând „*Dimineața a venit,/Toți copiii au sosit,/În semicerc să ne adunăm,/Cu toții să ne salutăm!*”. **Salutul** se realizează prin tehnica comunicării rotative. Salutul pornește de la educatoare și este continuat de toți copiii grupei, fiecare salutându-și colegul din partea dreaptă. Se realizează **Prezența** copiilor se va realiza cu ajutorul versurilor: „*După ce ne-am adunat/ Și frumos ne-am salutat/ Cu toții ne-am întâlnit/ Cine oare n-a venit?*”, nominalizându-se prezenții și absenții. **Calendarul Naturii** - se analizează cu ajutorul copiilor imaginea reprezentativă a anotimpului existent, după care se stabilesc data, luna, anul și starea vremii.

În activitatea de grup - Prin intermediul unui cântec sugestiv se va executa *gimnastica de înviorare* („Dacă vreau să cresc voinic/Fac gimnastică de mic/Mergem toți în pas vioi/Unu, doi, unu, doi/Așa creștem noi, cei mici,/Sănătoși, vioiși, voinici!”). **Noutatea zilei-** „*Astăzi, copii, când am venit la grădiniță m-am întâlnit pe drum cu un oaspete surpriză, care m-a rugat să îl iau și pe el cu mine, că are să vă spună ceva.*” Copiii descoperă și ascultă mesajul zilei - „Mâinile curate aduc sănătate!”.

Cu ajutoru **Tranziției** “De vă place munca...”, copiii împărțiți în grupă mijlocie / mică vor trece la centrele de interes, la centrul **Artă** vor colora obiectele vestimentare corespunzătoare fetei/băiețelului, cu care se aseamănă, iar la centrul **Construcții** vor construi scăunele și măsuțe. După finalizarea centrelor de interes, preșcolarii vor audia la **Domeniul om și societate - Educație pentru societate** povestea “*Maricica*”. Are loc **Tranziția** “Cântecul degețelor”, după care se vor juca „Albinuța a zburat!”.

În încheiere, voi face aprecieri colective și individuale despre modul în care copiii au participat și s-au comportat la activități, iar pe tot parcursul activității, voi observa comportamentul preșcolarilor și gradul de implicare în activități, voi oferi întăriri pozitive, corectând eventualele greșeli, oferind un feedback constructiv și voi formula aprecieri individuale și colective cu privire la prestația copiilor

MODALITĂȚI DE REALIZARE A EDUCAȚIEI PENTRU SOCIETATE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Prof. Leu Alina- Georgiana, Simion Florica

Educația pentru societate și-a găsit un loc binemeritat în „**Programa activităților instructiv educative în grădinița de copii**”, deoarece preșcolarul trăiește în grădiniță primele lui experiențe sociale și primele lui experiențe de viață colectivă în afara familiei. Grădinița are deci în vedere cultivarea unui tip comportamental și moral, care să dezvăluie preșcolarilor căile de comportare ca indivizi liberi, toleranți, cu respect față de ceilalți.

Educația pentru societate este un proces complex și de durată ce se desfășoară pe baza unor obiective clare și anume:

- ✱ Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în societate, educarea abilităților de a intra în contact cu ceilalți
- ✱ Educarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter și formarea unei atitudini față de sine și față de ceilalți
- ✱ Cunoașterea unor elemente de istorie, geografie, religie, care definesc portretul spiritual al poporului român.

Influențele se exercită asupra copilului, mai întâi prin familie apoi, mai ordonat și sistematic, cu ajutorul instituției de învățământ, prin viața socială în ansamblu. Intrarea în grădiniță este, pentru copilul preșcolar, un eveniment social important. Procesul adaptării la noua situație nu este ușor. Grădinița este un cadru grupal mai larg decât familia, ceea ce presupune o integrare în colectiv, o însușire de cunoștințe care reflectă normele, principiile și regulile de comportare socială.

Copilul preșcolar posedă un stoc de informații și conduite în domeniul socializării, de adresări și forme de comunicare nuanțate față de diferitele persoane cu care copilul intră în contact. El cunoaște și câteva reguli de politețe: știe să spună „mulțumesc”, „bună ziua” sau

„sărut mâna” persoanelor mai în vârstă. Obiectivele educației pentru societate se realizează atât în cadrul jocurilor și activităților libere, creative la alegerea copiilor, cât și în cadrul activităților comune.

În cadrul jocurilor și activităților libere, creative la alegerea copiilor, un grup sau un micro grup poate respinge sau primi alți membri, dacă aceștia respectă sau acceptă cadrul lui de referință dintr-un sistem de comportare și obligații. Jocurile de rol: „**De-a familia**”, „**De-a grădinița**”, „**De-a doctorul**” îi fac pe copii să respecte regulile grupului, să asculte alte păreri, să-și cunoască responsabilitățile, să învețe să aștepte într-o situație dată. Astfel, se stabilesc relații de colaborare, cooperare, prietenie, înțelegere între membrii grupului.

Pentru formarea conduitei altruiste și a capacității de apreciere a acestei conduite putem organiza o variantă a jocului „**De-a grădinița**”. Copilul este pus în situația ca de dragul jocului acceptat de el să dea altuia obiectul preferat. Se creează situația luptei dintre necesitatea de a se supune față de regula ce decurge din rol și dorința firească, de moment, dintre trebuința posesiunii și cea a cooperării, dintre conduita altruistă și cea egoistă. Fetițele care-și asumă rolul mamei trebuie să se despartă de păpușile lor și să accepte ca alte fetițe să intre în posesiunea acestora. Un exemplu: povestirea după imagini „**La joacă**”. Pe fundalul unor peisaje de primăvară, copiii trebuie să ajungă la înțelegerea necesității acordării ajutorului reciproc. La joacă un copil cade, își pierde căciula iar bicicleta se răstoarnă. Deci, trebuie ajutat. La întrebarea: „**Copilul a căzut, ce facem?**” copiii au răspuns: îl ajutăm să se ridice, apoi îi luăm căciula de jos, ridicăm bicicleta și îi spunem că nu-i nimic, așa este la joacă, dar să fie mai atent să nu se lovească, pentru că se poate accidenta.

Formarea unei conduite moral civice la copii am realizat-o și prin convorbirea: „**De ce o iubim pe mama?**”, „**Prietenul meu**”, „**Focul- prieten și dușman**”, „**Locul de joacă**”, „**Cum circulăm?**”, „**Cum ne comportăm cu adulții?**”. Toate acestea sunt activități în cadrul cărora am încercat să formez la copii o conduită pozitivă, să-i fac să înțeleagă atât adevărul, binele, frumosul dar și faptul că trebuie să-și respecte și să-și iubească aproapele, să-l ajute, să-l înțeleagă, să trăiască în armonie și-n speranța de mai bine.

Poeziile cu caracter educativ: „**Cățelușul șchiop**”, „**Gândăcelul**”, „**O faptă bună**” reprezintă un prilej de educare și formare a conduitei morale, de a cunoaște și aplica reguli privind protecția vieții proprii și a celor din jur, a mediului înconjurător.

Povestirile istorice îi fac pe copii să-și însușească un minim de cunoștințe de istorie, să manifeste atitudine pozitivă față de elementele sociale pentru întâmplările din viața de demult a oamenilor, să vibreze de emoție la cunoșterea faptelor istorice din care se desprinde vitejia, înțelepciunea, omenia și profunda dragoste de țară. Pentru a ști cine este, copilul trebuie să învețe cine a fost primii strămoșii săi, căpătând astfel, sentimentul de apartenență la colectivitatea națională. Astfel, i-am familiarizat cu tradițiile populare, cu evenimentele istorice, cu valorile spirituale ale localității și ale țării. **„Țara mea”**, **„România”**, **„Portul românesc”**, **„Limba noastră”**, **„Grădinița”**, convorbirile despre satul/ orașul nostru, activitățile de observare: **„Steagul și harta țării”**, **„Costumul național”**, cântecele/colindele sunt câteva dintre activitățile prin intermediul cărora copii cunosc numele țării, al satului/ orașului, înțeleg că țara noastră e mare, frumoasă și bogată, are munți, dealuri, câmpii și sate înfloritoare, cu oameni harnici ce se mândresc că sunt români.

Ținând seama de faptul că procesul instructiv -educativ din grădiniță nu este un șablon, ci se bucură de multă flexibilitate putem profita de acest fapt pentru a planifica teme istorice și religioase când în săptămâna respectivă este o zi deosebită de o asemenea natură. Activitățile, jocurile, poeziile, povestirile au un pronunțat conținut moral, care sensibilizează afectiv copilul. Religia valorizează cele mai nobile sentimente ale omului, modelează comportamentul, conjugându-se cu etica și morala.

În procesul instructiv-educativ din grădiniță, educația religioasă se poate realiza prin: convorbiri **„Învățăm să ne facem semnul Sfintei Cruci”**; **„Ne pregătim pentru Paști”**; **„Ce semnificație are Paștele pentru creștini?”**; rugăciuni: **„Tatăl nostru”**; **„Înger. îngerașul meu”**; vizită la Biserică; cântece, colinde **„O, ce veste minunată!”** ; **„Astăzi s-a născut Hristos!”**, **„Hristos a înviat!”**.

Preșcolarul percepe conduita negativă a iedului din povestea **„Iedul cu trei capre”** dar el trebuie să rămână cu imaginea corectă din punct de vedere moral. Dacă textul nu ne ajută, valorificăm și stimulăm potențialul creativ al vârstei. **„Voi cum credeți că ar trebui să procedeze?”** Trebuie să ne ferim de stereotipii „E bine așa?” ci „cum trebuie?”. Educația pentru societate este un proces complex, ce trebuie condus nu numai cu știință, ci și cu artă și înaltă măiestrie pedagogică, astfel încât copiii să-și însușească principiile moral-civice pozitive ale societății în care trăiesc și să le promoveze consecvent în viață.

UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE DIN GRĂDINIȚĂ

Educ. Moroianu Elena Luminița

Motto: „ Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe. Totodată, ele reprezintă modalități de acțiune, instrumente cu ajutorul cărora copiii, sub îndrumarea educatorului, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă deprinderi intelectuale și practice, aptitudini și atitudini.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Activitățile pe care le desfășurăm cu preșcolarii trebuie să aibă un caracter spontan, să contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune. Utilizarea metodelor active transformă activitatea într-o „aventură a cunoașterii”, în care copilul e participant activ; întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil, dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsuri la întrebări, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit la finalul activității. Aceste metode îi ajută pe copii să-și formeze personalitatea, să se cunoască, să-și descopere stilul propriu de gândire și acțiune. Totodată ele stimulează interesul copiilor pentru cunoaștere, a dorinței de a căuta informații și de a le utiliza în diferite situații.

Prezentate ca niște jocuri de învățare, de cooperare, distractive, nu de concentrare, metodele interactive, învață copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să aplaneze conflictele. Activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios, și o strădanie competitivă. Copiii învață să lucreze împreună, își unesc forțele pentru a reuși să realizeze sarcina primită sau pentru a rezolva o problemă cu care se confruntă. Interrelațiile dintre membrii grupului, emulația, sporește interesul pentru o

temă sau o sarcină dată, motivând copiii pentru învățare. Grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și determină curajul de a-și asuma riscul. Interacțiunea colectivă are ca efect și educarea stăpânirii de sine și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective.

1. SCHIMBĂ PERECHEA

Tema: „Obiecte de toaletă și uz personal”

Categoria de activitate: Educație pentru societate

Tipul de activitate: transmitere de cunoștințe

Sarcina de lucru: (se adresează frontal): „Mimați acțiuni prin care, utilizând diferite obiecte de toaletă și uz personal avem grijă de corpul nostru” (spălatul pe mâini, pe față, pe dinți etc.)

Se pun în piept unor copii flori roșii, altora flori galbene. La îndemnul „faceți buchete după culoare”, copiii se organizează în două cercuri concentrice, în interior florile roșii, în exterior florile galbene.

Copiii din cele două cercuri formează perechi. Copilul din cercul exterior va mima o acțiune de igienă corporală. Perechea lui, din cercul interior va trebui să ghicească și să denumească acțiunea mimată.

La comanda „schimbă perechea”, copiii din interior se deplasează și formează o nouă pereche. Perechile se schimbă până ce se epuizează toate ideile copiilor.

Prin jocul „Buchetul fermecat” copiii formează un singur cerc. Fiecare pereche prezintă acțiunile descoperite. Educatoarea prinde pe un panou imagini cu toate acțiunile precizate de copii.

Beneficiile metodei:

- ✧ Stimulează învățarea în perechi, activizând întreg colectivul.
- ✧ Se aplică cu ușurință la vârsta preșcolară, la toate categoriile de activitate.
- ✧ Permite copiilor să lucreze în pereche cu mai mulți colegi din grupă.
- ✧ Stimulează cooperarea și ajutorul reciproc.
- ✧ Educă toleranța și înțelegerea față de opinia celuilalt.
- ✧ Dezvoltă gândirea și operațiile ei, limbajul, atenția.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.

Exemplu, în activitatea **DLC**-convorbire „**Totul despre păsări**”, preșcolarii au realizat o diagramă în care au evidențiat asemănările și deosebirile existente între păsările de curte și păsările sălbatice. De asemenea, am folosit această metodă în jocul didactic „În lumea poveștilor” cu scopul de a verifica cunoștințele copiilor privind poveștile învățate. În cadrul acestui joc, copiii au realizat o Diagramă Venn în care au așezat în cele două cercuri personajele specifice fiecărei povești iar în arealul în care se suprapun cele două cercuri au așezat personajele comune. Din multitudinea de metode interactive, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat la grupa, metode prin care noul, căutarea de idei conferă activității ”un mister didactic” în care copilul e participant activ la propria formare.

Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele,

Concluzia la care am ajuns în urma activizării copiilor este că utilizarea metodelor interactive oferă un sprijin real educatoarei în demersul său didactic și ne ajută, ne determină, copil și dascăl, deopotrivă, să descoperim valoarea, frumusețea și diversitatea interacțiunii, relaționării și cooperării, să ne promovăm ideile, să respectăm opinia celuilalt și să ne implicăm profund și activ în construirea personalității proprii

Știm cu toții că oricine poate învăța de oriunde. Copiii sunt bombardați cu informații prin diferite canale, informații care sunt prea multe și pe care nu le rețin și nici nu au capacitatea de a le selecționa. Prin metodele interactive de grup, copiii își exersează capacitatea de a selecta, combina, învăța lucruri de care vor avea nevoie în viața lor de școlar și de adult. Dacă generații și generații nu au fost învățate cum să învețe, iată că prin aplicarea acestor metode interactive rezolvăm și problemele noastre: de relaționare, de comunicare, de responsabilizare, de învățare reciprocă etc. Calitatea activității noastre la clasă este „cartea de vizită” din care „banalul și rutina” trebuie șterse din cartea de căpătâi a copilării, „Grădinița”. Rețeta este să avem curaj, dorință, încredere în noi și în metode, „nebunie”, nepăsare față de sceptici. Succes ! „**Ce ascult, uit/ Ce văd, imi amintesc / Ce practic, știu să fac**” - Confucius

REPERE BIBLIOGRAFICE:

 Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela (2006), *Metode interactive de grup*, Editura Arves, București

ORGANIZAREA ȘI ÎNDRUMAREA ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Bălan Marilena, Oprea Raluca

Educația fizică a copiilor preșcolari are ca scop educarea unei generații de tineri sănătoși, viguroși, rezistenți, puternici, agili și capabili de muncă. Pe lângă activitățile desfășurate în mediul familial, grădinița este instituția în care copiii pot să-și satisfacă dorința de mișcare, locul unde se realizează exercițiile și jocurile necesare pentru dezvoltarea lor fizică. Frecventând grădinița, copilul este controlat sub toate aspectele dezvoltării și creșterii lui.

În grădinița de copii cele mai importante forme ale practicării educației fizice sunt următoarele: activități frontale de educație fizică, gimnastica de înviorare, plimbările, excursiile, jocurile sportive și alte forme în afara activităților obligatorii (serbări sportive, întreceri și concursuri sportive, demonstrații sportive).

Forma de bază în cadrul grădiniței de copii este activitatea obligatorie-frontală de educație fizică. Mijlocul fundamental și preponderent folosit în toate activitățile de educație fizică este exercițiul fizic care are la orice vârstă, dar mai ales în perioada de creștere, un puternic rol educativ. Executând regulat exerciții fizice corespunzătoare vârstei, copiii își perfecționează o serie de deprinderi motrice aplicative necesare în viață: mersul, alergarea, săritura, echilibrul, cățărarea, aruncarea și prinderea etc. În organizarea și desfășurarea efectivă a activităților de educație fizică, educatoarea trebuie, în primul rând să creeze condițiile optime necesare: ea va avea grijă ca sala să fie aerisită și curată iar copiii să aibă spațiu suficient. O problemă metodică importantă o constituie „formațiile și pozițiile de plecare” corespunzătoare exercițiilor. Formația se va alege ținând seama de vârsta copiilor și de natura exercițiilor – la grupa mică încerc, în general, iar la celelalte grupe în cerc sau în coloană de gimnastică pe diferite șiruri. Ținuta educatoarei în fața copiilor trebuie să fie corectă, în echipament adecvat; ea trebuie să își aleagă locul potrivit de unde să conducă activitatea, astfel încât să fie văzută bine de toți copiii. Locul educatoarei depinde de formația în care se desfășoară activitatea: dacă este în coloană, educatoarea va sta în față, dacă preșcolarii sunt în cerc, va sta în linia de cerc, dacă sunt în semicerc, va sta în fața deschisă a semicercului. Una dintre metodele cele mai eficiente de educație fizică la preșcolari o constituie metoda demonstrației însoțită de explicație. Dat fiind caracterul concret al

gândirii copilului la această vârstă și experiența salinită, el nu poate înțelege și executa corect exercițiile fizice fără ca ele să fie demonstrate. Demonstrarea corectă a exercițiilor de către educatoare, explicarea vie a jocurilor, a unor figuri și faze ale jocurilor prin mijloace accesibile înțelegerii copiilor are o mare însemnătate instructiv-educativă. La grupa mică, la începutul anului, demonstrația se va face odată cu expunerea unei scurte povestiri, în care este încadrată mișcarea ce urmează a fi învățată și executată de copii. Textul foarte scurt subliniază el însuși modul de execuție a mișcării, pe care educatoarea o demonstrează concomitent. Pe lângă model, educatoarea trebuie să dea copilului explicații clare asupra exercițiului, asupra executării lui corecte.

În general, este bine ca demonstrarea mișcărilor să fie însoțite de scurte prezentări legate de anumite acțiuni ale oamenilor sau fenomene ale naturii, asemănătoare cu mișcărilor respective, de exemplu: „Culesul florilor”, „Zborul păsărelelor”, „Înotăm”, „Ridicarea sacului”, „Plouă tare, plouă încet”, „Bate vântul” etc.

În formarea deprinderilor motrice, un rol de bază îi revine exercițiului. Pentru fixarea sistemului de legături nervoase temporare, pentru a realiza în locuirea controlului vizual cu cel chinestezic, este necesar ca preșcolarul, pe lângă acțiunile și însușirea lor inițială, să repete cât mai mult aceste acțiuni. Exercițiul înseamnă repetarea acțiunii până când executarea ei se perfecționează. Perfecționarea are loc numai atunci când prin fiecare repetare se elimină greșelile de executare, se economisește efort și se câștigă timp. Demonstrarea și explicarea exercițiilor va fi urmată deci de executarea exercițiilor de către copii și repetarea lor de un număr stabilit de educatoare, în funcție de caracterul și greutatea exercițiului, de ritmul mișcării, de calitatea și de condițiile desfășurării activității respective.

Când exercițiul este bine cunoscut de către copii, atunci se repetă pe baza reamintirii mișcărilor de către educatoare. Preșcolarii din grupa mare execută câte o dată mișcărilor și fără modelul educatoarei, doar pe baza indicațiilor verbale date.

În timpul executării exercițiilor, educatoarea va supraveghea atât grupa întreagă de preșcolari, cât și fiecare copil în parte, va urmări calitatea executării mișcărilor, va urmări dispoziția copiilor și atunci când aceștia manifestă semne de oboselă va interveni schimbând exercițiile, procedeele folosite și cerințele față de copil.

Predând un exercițiu, se va cere o executare corespunzătoare scopului principal al mișcării respective, fără a orienta atenția copiilor asupra amănuntelor. De exemplu, predând o

mișcare menită să întărească mușchii omoplaților, educatoarea va urmări ca preșcolarii să se îndrepte, să întindă înapoi brațele ridicate; la săritură, educatoarea nu este atentă atât la înălțimea săriturii, cât la aterizare, care trebuie să se facă ușor, pe vârfuri, cu genunchii ușor îndoiți. Conducerea metodică a jocurilor de mișcare, atitudinea educatoarei față de joc, în sufletețirea ei care se transmite copiilor și dă colorit afectiv jocului, fac din jocurile de mișcare un mijloc deosebit de eficient în realizarea sarcinilor educației fizice în instituțiile preșcolare.

În sistemul de educație de nivel preșcolar, metodele principale de predare a educației fizice trebuie îmbinate cu măiestrie. Niciuna din metode aplicată izolat și la întâmplare nu poate duce la rezultatul dorit. Folosirea celor mai eficiente metode și procedee implică priceperea de a sesiza momentul oportun al aplicării unei metode sau al alteia, de a îmbina metodele și procedeele potrivit situațiilor concrete, de a adapta procedeele educative la particularitățile de vârstă și cele individuale ale copiilor.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

- 📖 Gheorghidan, E. & Taiban, M. (1997). *Metodica jocurilor și a programului distractiv în grădinița de copii*. București: Editura Didactică și Pedagogică
- 📖 Iacovlev, V. (1975). *Educație fizică și sport*. București: Editura Didactică și pedagogică.
- 📖 Păiși Lăzărescu, M. & Ezechil, L. (2011). *Laborator preșcolar*. București: Editura VI Integral.

REPREZENTĂRILOR ȘI A NOȚIUNILOR MATEMATICE LA PREȘCOLARI

NIVEL DE VÂRSTĂ 3-4 ANI

Prof. Tîrcolea Luminita

Pe parcursul celor trei ani de grădiniță, datele senzoriale se îmbogățesc foarte mult, datorită lărgirii sferei de contact a copiilor cu noi și variate obiecte și aspecte ale mediului ambiant și ca urmare a activității din ce în ce mai diferențiate a analizatorilor. De pildă, dacă la 3 ani copiii percep global obiectele, în special forma lor, pe măsura ce cresc, percep despre aceleași obiecte atributele semnificative, pe care, la început, le treceau cu vederea.

Astfel, la început, toate categoriile de dimensiuni sunt percepute sub denumirea generală de *mare* sau *mic*. Treptat, ca urmare a exercițiului sistematic cu obiectele, în toate categoriile de jocuri practicate în grădiniță, datorită perfecționării analizatorilor, ca și a dezvoltării gândirii și limbajului, percepțiile se diferențiază. Se lărgeste gama culorilor pe care le percep copiii, ca și pozițiile spațiale pe care le au diferitele obiecte. Conducându-se în activitatea lor după un anumit criteriu, copiii pot alcătui **mulțimi de obiecte**, pot sorta dintr-o mulțime dată mai multe grupe.

Exemplu: din mulțimea de jucării se pot realiza mai multe grupe clasificând jucăriile după *formă* (grupe de păpuși, grupe de iepurași, grupe de cărucioare); aceleași jucării se pot sorta după *culoare* (grupa de jucării roșii, etc.); după *mărime* (mari, mici, mijlocii). De observat că același obiect poate intra în alcătuirea unor grupe diferite.

Aceste acțiuni trebuie făcute cu multă răbdare, în mod treptat, folosind pas cu pas progresele înregistrate în dezvoltarea judecății copiilor, precum și în îmbunătățirea vocabularului cu expresii care să redea cât mai adecvat relațiile dintre mulțimile de obiecte. Procesele gândirii (analiza, sinteza, comparația), ca și însușirile ei (rapiditate, flexibilitate, independență) se exersează intens și sistematic, ca urmare a activității permanente și variate, desfășurată cu copiii în scopul alcătuirii mulțimilor după anumite criterii. Acesta este un prim pas pe care-l face copilul în înțelegerea relațiilor dintre obiectele lumii înconjurătoare și numai după aceasta poate înțelege un alt tip de relații, mai abstracte - relații cantitative.

Copiii pot compara **mulțimile**, întâi prin apreciere globală, apoi, mai precis, prin punere în corespondență a elementelor unei mulțimi cu elementele altei mulțimi. Tot pe baza datelor acumulate pe cale senzorială, copiii pot să compare mulțimile date pentru a verifica

echipotența sau neechipotența lor. Tot ca urmare a activității gândirii, a proceselor de analiză și comparație, copiii pot ordona mulțimile.

Rolul activității matematice în grădiniță este de a iniția copilul în *procesul de matematizare*, pentru a asigura înțelegerea unor modele uzuale ale realității având ca ipoteză de lucru specificul formării reprezentărilor matematice pe nivele de vârstă. Procesul de matematizare trebuie conceput ca o succesiune de activități – observare, deducere, concretizare, abstractizare – fiecare conducând la un anumit rezultat. La vârsta de 3 ani, copilul percepe mulțimea ca pe o colectivitate nedeterminată care nu are încă structură și limite precise². El diferențiază prin limbaj obiectele singulare de grupuri de obiecte (un copil – mulți copii), dar mulțimea nu este percepută ca un grup distinct.

Copiii de 3-4 ani au manifestări tipice în contact cu noțiunea de mulțime datorită caracterului percepției la această vârstă. Astfel, experimentele au evidențiat următoarele aspecte caracteristice:

- copiii percep o grupare de obiecte ca pe o mulțime numai dacă este compusă din același fel de obiecte (jucării);
- percepția diferențiată a cantității se reflectă în limbaj (păpușă – păpuși);
- copiii nu percep limitele mulțimii și nici criteriul de grupare (relația logică dintre elemente);
- copiii nu percep schimbările cantitative care pot interveni (nu observă dacă la o mulțime cu 6-7 obiecte se adaugă, sau se iau din ea, 1-2 obiecte) și nici însușiri calitative; culoarea și forma sunt dominante sub raport perceptiv;
- intuițiile elementare ale numărului sunt prenumerice, lipsite de conservare; copilul observă dacă din cinci bomboane îi lipsesc trei, dar nu observă absența unei singure bomboane dintr-o mulțime.

În procesul formării reprezentărilor matematice, copiii răspund prompt, mai întâi, prin acțiune, reușind mai greu să explice operațiile pe care le-au efectuat sau rezultatele pe care le-au efectuat sau rezultatele pe care le-au obținut, din cauza rămânerii în urmă a planului verbal. De aici, necesitatea ca educatoarele să insiste pentru însușirea și utilizarea de către fiecare copil a limbajului matematic adecvat și a exprimării corecte și logice.

Pornind de la observarea atentă a copiilor sub aspectul exprimării cunoștințelor matematice în timpul rezolvării *sonore* a problemelor în joc, ne putem da seama unde întâmpină aceștia greutăți, care sunt expresiile pe care nu și le-au însușit și pe care trebuie să le fixăm, ce confuzii fac și pe care trebuie să le înlăturăm din gândirea și vorbirea copiilor.

În urma activității matematice sistematice, treptat complicate și permanent conștientizate de copii, se ajunge spre sfârșitul perioadei preșcolare la momentul în care gândirea lor înregistrează noi salturi calitative.

Pe baza acestora, mai precis a proceselor de *analiză, comparație și generalizare*, copiii pot să intuiască numărul, care este o noțiune abstractă. Copiii mici, puși să numere câteva jucării, care sunt întrebați câte jucării sunt, după ce au terminat de numărat, nu pot răspunde, ci reiau numărul de la început, aceasta pentru că ei nu înțeleg semnificația noțiunii de număr și nu pot efectua încă generalizarea. De aceea, respectând etapele de dezvoltare psihică a copiilor trebuie să-i solicităm în permanență la o activitate conștientă, care să ducă, mai târziu, la maturizarea proceselor de cunoaștere, la formarea unor reprezentări despre mulțimi și echipotența lor, despre modalitățile în care se poate opera cu ele.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

 Metodica activităților matematice în grădiniță, Conf. Univ. Dr. Constantin Petrovici,
București,

PROIECTAREA DIDACTICĂ

Prof. Năstase Vasilica

Activitatea didactică urmărește obținerea unor rezultate în perioade diferite de timp (ciclu școlar, an școlar, semestru, lună, zi, oră școlară).

Pentru ca activitatea didactică să fie eficientă și să conducă la obținerea unor rezultate, **ea trebuie să fie proiectată.**

Proiectarea activității didactice este procesul de prefigurare (anticipare) a desfășurării activității pentru ca aceasta să fie cât mai eficientă.

A realiza proiectarea didactică înseamnă a răspunde la cinci întrebări:

1. Care este durata desfășurării procesului de învățământ?
2. Ce voi urmări / obține în activitatea desfășurată?
3. Cu ce voi realiza cele propuse?
4. Cum voi proceda pentru a obține cele propuse?
5. Cum voi vedea / proceda pentru a verifica cele obținute?

Răspunsul la întrebarea: Ce voi urmări / obține în activitatea desfășurată? – înseamnă precizarea obiectivelor; acestea trebuie formate sub formă de performanțe exprimate în comportamentul elevilor; ele trebuie să fie observabile și măsurabile la finalul activității.

Pentru întrebarea: Cu ce voi realiza cele propuse? – răspunsul este dat din momentul în care cadrul didactic precizează resursele materiale, conținuturile (cunoștințe, priceperi și deprinderi), dar și resursele psihologice (clasa de elevi, nivelul lor în activitatea școlară).

La întrebarea: Cum voi proceda pentru a obține cele propuse? – cadrul didactic își pregătește anumite metode, procedee și materiale didactice care-l vor ajuta în realizarea activității ce urmează a fi desfășurată.

Răspunsul la întrebarea: Cum voi vedea / proceda pentru a verifica cele obținute? – presupune selectarea anumitor forme și probe de evaluare (evaluare orală / scrisă, evaluare practică / folosirea unor teste).

În viziunea modernă, accentul se pune pe prefigurarea și construirea cât mai atentă a experiențelor de învățare și a situațiilor educaționale în care să realizeze activități cognitive eficiente.

Acțiunea de proiectare didactică nu mai reprezintă azi un demers administrativ formal în care să se gestioneze timpul și nu se suprapune peste întocmirea planurilor de activitate.

Dimpotrivă, ea reprezintă un demers personalizat, care presupune elaborarea de instrumente didactice de interpretare personală a programei școlare, funcție de contextul educațional.

Etapele proiectării:

- a) Stabilirea / Formarea obiectivelor urmărite
- b) Stabilirea conținuturilor și a resurselor umane
- c) Elaborarea strategiei didactice
- d) Stabilirea criteriilor, a instrumentelor de evaluare

Nivelurile proiectării:

- I. Proiectarea globală
- II. Proiectarea eșalonată

Proiectarea globală - concretizată în stabilirea de către Ministerul Educației și Cercetării a planurilor-cadru de învățământ și a programelor școlare, crează cadrul, limitele și posibilitățile realizării proiectării eșalonate;

Proiectarea eșalonată reprezintă documentele administrative întocmite de educatoare, în care aceasta îmbină, într-un mod personalizat, elementele programei școlare cu planul-cadru de învățământ și se concretizează în proiectarea anuală, preiectarea semestrială, proiectarea sistemului de lecții și proiectarea lecțiilor/activităților.

Funcțiile proiectării pedagogice îndeplinite în contextul unei activități sau în contextul general al instruirii sunt:

Funcția de anticipare: proiectarea pedagogică se definește ca ansamblu coordonat de operații de anticipare a desfășurării procesului instructiv – educativ finalizate în programe diferențiate de instruire;

Funcția de orientare: obiectivele sunt adevărate criterii de referință ce orientează proiectarea, desfășurarea și evaluarea tuturor activităților educative și permit educatorului construirea scenariului didactic după care să-și orienteze activitatea;

Funcția de organizare: proiectarea pedagogică se definește ca un “complex de operații de planificare și organizare a instruirii, descriere a soluției optime a unei probleme didactice complexe” (Vlăsceanu, L., 1988, p. 250)

Funcția de dirijare: proiectarea arată posibilitățile de acțiune, strategia de realizare a activității instructiv – educative, dirijează și ghidează la diverse niveluri exprimând și rolul managerial al profesorului. Este realizabilă prin explicații, demonstrații, întrebări, prezentarea

și analiza unor modele operaționale, atitudinale și comportamentale, indicații și instrucțaj preliminar privind modul de lucru cu sursele informaționale, scrise.

Funcția de reglare – autoreglare: raportarea rezultatelor finale la obiective (ca rezultate scontate) permite controlul și reglarea, autoreglarea proceselor pedagogice, oferă măsura eficienței activității și organizarea activităților educative. În funcție de informațiile obținute, referitoare la calitatea rezultatelor activității, cadrul didactic adoptă modalitățile corespunzătoare pentru a înlătura distorsiunile, dificultățile și lacunele constante.

Funcția de decizie: vizează ameliorarea și optimizarea activității instructiv – educative. Prin raportarea rezultatelor obținute de elevi, diagnosticate prin metodele de verificare folosite, la obiectivele pedagogice formulate, cadrul didactic apreciază funcționalitatea și eficiența strategiilor utilizate, adoptând deciziile și măsurile care se impun: menținerea strategiei – dacă s-a dovedit eficientă; înlocuirea ei cu alta; introducerea unor corecții în stilul și comportamentul de predare (didactic).

Funcția de inovare: a proceselor de instruire și educație. Cadrul didactic este factorul hotărâtor care produce schimbarea concepției privind: conținutul programelor și manualelor școlare, metodele de transmitere și însușire a cunoștințelor, tipurile de învățare, relațiile pedagogice.

REPERE BIBLIOGRAFICE:

- Curriculum pentru învățământul preșcolar, Didactica Publishing House
- Coordonator: Insp. Viorica Preda, colaboratori: Gabriela Necula, Silvia Dan, Loredana Roman, “Metodica activităților instructive-educative îngrădinița de copii” Editura Gheorghe Cârțu , Craiova 2009
- Mătăsaru Maria, Chiriloaie Maria, Nedelcu Carmen, **“Proiectarea didactică în grădiniță”** Editura Casa Corpului Didactic Bacău, 2008

PROIECT DE ACTIVITATE

Prof. Prună Ioana

Grupa: Mică “Fluturașii”

Tema anuală de studiu: „Când, cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului tematic: „Zvon de primăvară”

Subtema: „Iepurașul de Paști”

Tema activității integrate: „Surprizele iepurașului”

Forma de realizare: Activitate integrată

Tipul activității: Consolidare de cunoștințe și priceperi

Componenta activității integrate:

✚ **Activități de dezvoltare personală:** Întâlnirea de dimineață (prezența, salutul, calendarul naturii, activitatea de grup, noutatea zilei)

✚ **Jocuri și activități didactice alese (etapa I):**

- *Construcții:* „Căsuțe pentru iepurași”
- *Joc de rol:* „De-a musafirii”

✚ **Activități pe domenii experiențiale:**

- *Domeniul Științe - activitate matematică-* „Coșulețul iepurașului” – joc didactic
- ✚ *Domeniul Estetic și creativ - activitate artistico-plastică-* „Vopsim ouă de Paști” - pictură

✚ **Jocuri și activități didactice alese (etapa a III-a):**

- ✚ *Joc distractiv:* „Caută și găsește!”

Scopul activității: Consolidarea cunoștințelor matematice referitoare la gruparea obiectelor după un criteriu dat, formare de perechi între elementele a două mulțimi, poziții spațiale precum și exersarea unor deprinderi specifice activităților artistico-plastice.

Obiective operaționale:

- O1. să construiască prin suprapunere casuțe pentru iepurași, utilizând piese din lemn;
- O2. să interpreteze roluri din viața cotidiană, relaționând într-un mod adecvat cu partenerii de joc;
- O3. să formeze mulțimi după diferite criterii (formă, mărime, culoare);
- O4. să formeze perechi între elementele a două mulțimi, precizând mulțimea cu mai multe/ mai puține elemente;
- O5. să picteze ouale primite de la iepuraș, folosind culorile preferate;
- O6. să așeze ouale în diferite poziții spațiale, respectând cerințele formulate;

O7. să participe la jocul de mișcare, respectând regulile date;

Sarcina didactică: Formarea de mulțimi după diferite criterii; formarea de perechi între elementele a două mulțimi și numirea mulțimii cu mai multe/ mai puține elemente; așezarea obiectelor în diferite poziții spațiale.

Regulile jocului: Pe rând, câte un copil va lua un ou surpriză din coșulețul iepurașului, ou care va conține o sarcină de rezolvat. Răspunsurile corecte sunt răsplătite cu aplauze, cele incorecte sau incomplete vor fi reformulate cu ajutorul colegilor sau al educatoarei.

În complicarea jocului, copiii vor descoperi greșeala făcută intenționat, de către educatoare, în formarea mulțimilor.

Elemente de joc: Surpriza, mânguirea materialului didactic, iepuraș, ouă colorate, aplauze.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, jocul.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupuri;

Material didactic: calendarul naturii, panoul de prezență, iepuraș, scrisoare de la iepuraș, coșulețe, cuburi de lemn, trusa de bucătărie, jetoane, macheta reprezentând gradina iepurașului, flipchart, ouă din polistiren/plastic, acuarele, pensoane, șorțulețe, calculator.

Evaluare: observarea comportamentului copilului, aprecieri/corectări ale răspunsurilor, analiza produselor activității.

SCENARIUL ZILEI

Activitatea debutează cu *Întâlnirea de dimineață*, în care copiii așezați în semicerc se vor *saluta*. După salut se va trece la *efectuarea prezenței* copiilor, apoi urmează *completarea calendarului naturii și activitatea de grup* (exercițiile de înviorare). După efectuarea exercițiilor de înviorare în sala de grupă își face apariția Iepurașul de Paști (*noutatea zilei*), care le-a pregătit copiilor multe surprize.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE (etapa I)

Copiii vor descoperi materialele puse la dispoziție în cadrul centrelor de interes deschise și vor afla sarcinile de lucru. Aceștia sunt rugați de iepuraș să construiască căsuțe pentru frățiorii lui și să pregătescă masa pentru musafirii de Paști. Preșcolarii se vor grupa și se vor așeza la centrele de activitate, unde se vor juca cu materialele puse la dispoziție. În funcție de timp și preferințele copiilor se va realiza rotirea acestora la centrele de activitate

După finalizarea sarcinilor de la centre se va face evaluarea, apoi copiii vor părăsi sala de grupă pentru desfășurarea rutinelor .

Cu ajutorul tranziției „*Piatră peste piatră*” copiii formează coloana fluturașilor veseli și părăsesc sala de grupă pentru a se pregăti pentru pauza de masă.

ADE: ACTIVITATE INTEGRATĂ- “Surprizele iepurașului”

La întoarcerea în sala de grupă, copiii vor găsi o macheta, un coșuleț cu ouă colorate și o scrisoare în care iepurașul le prezintă copiilor sarcinile jocului didactic și regulile acestuia. După prezentarea regulilor jocului, se va desfășura un joc de probă pentru a verifica dacă regulile au fost bine înțelese, urmată de desfășurarea propriu-zisă a jocului de către copii.

După finalizarea jocului, folosind tranziția „Iepurașul Țup”, copiii se vor pregăti pentru următoarea surpriză de la iepuraș.

Costumați cu șorțulețe pentru pictură, copiii, se vor așeza la măsuțe pentru desfășurarea activității artistico-plastice. Se vor întui materialele primite pe măsuțe, se va explica și demonstra modul de lucru, se vor stabili criteriile de apreciere ale lucrărilor, se vor efectua cu preșcolarii câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, apoi se trece la vopsirea ouălor .

După finalizarea lucrărilor se face evaluarea acestora și a activității matematice prin așezarea ouălor în coșulețele aflate în diferite poziții spațiale din clasă.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE (etapa a III-a)

În continuare, copiii sunt anunțați că vor desfășura un joc distractiv care se numește „Caută și găsește!” pentru a încheia activitatea într-o atmosferă plăcută și relaxantă. Se prezintă copiilor regulile jocului: în spațiul de joacă din curtea grădiniței (sau în diferite părți ale sălii de grupă, în funcție de vreme) iepurașul a ascuns ouă. Copiii trebuie să găsească ouăle ascunse.

La finalul zilei educatoarea va face aprecieri asupra modului de lucru și al comportamentului copiilor în timpul activităților, se acordă surprizele pregătite de iepuraș, după care copiii părăsesc sala de grupă.

PROIECT DIDACTIC

Prof. Ene Floarea

GRUPA: Mare „Albinuțele”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Când/ cum și de ce se întâmplă?”

SUBTEMA: „Parfum și culoare”

TEMA ACTIVITĂȚII INTEGRATE: „Zvon de primăvară”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

TIPUL ACTIVITĂȚII: Consolidare

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

1. ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ :

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ: „Șoapta vântului” *Salutul/ Prezența/ Gimnastica de înviorare/ Calendarul naturii*

Activitatea de grup: joc „Adevărat sau fals”

Mesajul zilei: „Numărăm, așezăm, lipim, îmbinăm și totul ordonăm!”

Noutatea zilei: „Coșul cu surprize de la Vânt de primăvară”

TRANZIȚII: ”Bat din palme”/ „Bate vântul frunzele”/ „Dis- de- dimineață”

2. JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE: (etapa I)

Joc de rol: „De-a florăresele”

Biblioteca: „Cuvinte- silabe”

3. ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:

D.Ș./ Activitate matematică- Joc didactic: „Să-l ajutăm pe Vânt de primăvară!”

D.O.S.– Activitate practică: „Tablou de primăvară”

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI RECREATIVE: (etapa a III a)

JOC DISTRACTIV: „Fluturi și flori”

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Consolidarea reprezentărilor matematice, precum și exersarea abilităților practice de decupare și lipire.

Obiective operaționale:

O1. Să interpreteze rolurile jocului, relaționând corect cu partenerii.

O2. Să precizeze numărul de silabe al cuvintelor din imagine.

O3. Să raporteze numărul la cantitate și invers, cu ajutorul materialului didactic pus la dispoziție.

O4. Să compună numărul 9, utilizând elementele date.

O5. Să descompună numărul 9 în variante diferite, prin repartizarea florilor/ buburuzelor pe machetă;

O6. Să decupeze imaginile, mânuind cu atenție foarfeca.

O7. Să lipească elementele decupate în funcție de cifra de pe carton, în vederea realizării tabloului de primăvară.

METODE ȘI PROCEDEE: explicația, demonstrația, conversația, exercițiul, problematizarea, metoda "Schimbă perechea", munca în echipă, jocul .

MATERIAL DIDACTIC: calendarul naturii, albinuțele pentru prezență, coș cu materialul didactic (insigne de pus în piept, jetoane cu flori și insecte etc.; flori confecționate; fișe pentru lucrul în perechi), carioca, tabla magnetică, machetă cu ronduri pentru flori, două coșuri cu flori, un pom cu numere de la 1 la 9 prinse pe crengile acestuia, material mărunț pentru lipit, lipici, instrumente de scris, bani din hârtie, coală de împachetat, recompense.

FORME DE ORGANIZARE: Frontal, pe grupuri, individual.

LOCUL DE DESFĂȘURARE: Sala de grupă.

EVALUARE: aprecieri verbale, observarea comportamentelor copiilor.

SCENARIUL ZILEI

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

După ce se realizează **Întâlnirea de dimineată** cu: *salutul, prezenta, gimnastica de înviorare, activitatea de grup*, se prezintă **Noutatea zilei:** „ **Coșul cu surprize de la Vânt de primăvară**”, apoi **Mesajul zilei:** Pornim de la pățania lui Vânticel de primăvară: acesta a suflat necontrolat și toate a încurcat: flori, fluturi, albine, buburuze, crengi, rândunele; el nu știe să numere, să grupeze, să aranjeze, de aceea ne roagă să îl ajutăm, pentru că nu vrea ca Zâna Primăvară să se supere. Pentru că noi am învățat multe lucruri, m-am gândit să lucrăm cu materialele din coșul pe care l-a trimis, astfel: „**Numărăm, așezăm, lipim, îmbinăm și totul ordonăm!**” Se prezintă copiilor activitățile care se vor desfășura pe centrele de interes, jocul didactic matematic, activitatea practică și jocul distractiv, precizându-se tema, obiectivele, sarcinile, criteriile de evaluare. Copiii își aleg insigne și merg la centre.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE (etapa I)

CENTRUL: JOC DE ROL: “*De-a florăresele*”: se împart rolurile; un copil va fi florăreasa, altul ajutor de florăreasă, ceilalți sunt cumpărătorii. Cumpărătorii vin să cumpere flori, adresează formule de politețe; florăreasa numără florile din buchet, cumpărătorul verifică numărul florilor, ajutorul de florăreasă le împachetează.

CENTRUL: BIBLIOTECA: “*Cuvinte- silabe*”: fiecare copil primește o fișă în care, unind punctele, va obține o imagine, o va denumi, cuvântul va fi despărțit în silabe, apoi vor reprezenta grafic fiecare cuvând și silabele care îl compun.

Rutină și tranziție. Joc muzical: „Dis-de-dimineată” (ieșirea la spălător)

TRANZIȚIE: „Bate vântul frunzele”.

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERENȚIALE:

D.Ș.: Activitate matematică, *Joc didactic:* „Să-l ajutăm pe Vânt de primăvară”. Se intuiește materialul didactic, se anunță jocul, se explică regulile jocului didactic, sarcinile didactice, se desfășoară jocul de probă, apoi se organizează jocul propriu-zis, complicarea jocului.

SARCINA DIDACTICĂ : să așeze la tabla magnetică numerele și cantitatea corespunzătoare de elemente; să compună/ descompună numărul 9 tot la tabla magnetică, apoi la ronduri; să lipească atâtea flori în pom cât arată numărul prins în vârful crengii; să compună numărul 9, luând flori ce se găsesc în cele două coșuri.

REGULILE JOCULUI: la tabla magnetică vine copilul atins de clopoțel; în activitatea pe grupuri se lucrează în colaborare; deplasarea spre dreapta cu un scaun, a copiilor din cercul exterior, la semnalul dat; se aplaudă copiii/ grupurile care au rezolvat corect sarcina;

ELEMENTE DE JOC: surpriza, mânguirea materialelor, atingerea clopoțelului, aplauze;

D.O.S.- Activitate practică: „*Tablou de primăvară*”. Se prezintă tema activității, obiectivele și criteriile de evaluare, tabloul ce va fi completat. După exercițiile de încălzire a mâinilor, copiii vor decupa după contur și vor lipi elementele pe cartoane în funcție de cifra de pe spatele acestora, apoi le vor asambla în tablou. Se realizează evaluarea după criteriile prezentate.

TRANZIȚIE: cântec „Primăvara”

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI RECREATIVE (etapa a III a):

Copiii vor face perechi: un fluture- o floare, un fluture fiind fără pereche; la semnalul clopoțelului, florile se leagănă și se deplasează ușor prin spațiul destinat jocului, iar fluturii vor zbura în același spațiu; la următorul semnal al clopoțelului fluturii își caută o floare cu care să formeze pereche, cel care rămâne singur se așază pe margine; jocul continuă până la ultima pereche, pereche ce va fi declarată câștigătoare; cei de pe margine fac galerie, încurajându-și colegii.

În *încheiere*, se face *evaluarea*: educatoarea face aprecieri colective și individuale despre modul în care copiii au participat și s-au comportat în toate activitățile, primind recompense.

PROIECT DE ACTIVITATE

Prof. Scărlătescu Ramona-Anelice

GRUPA: Mică A - Fluturașilor

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „ Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI: „Rapsodii de primăvară”

SUBTEMA: „Coșul cu legume timpurii”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

TEMA ACTIVITĂȚII INTEGRATE: „Ridichea năzdrăvană”

TIPUL ACTIVITĂȚII: însușire de noi cunoștințe, formare de priceperi și deprinderi.

COMPONENTA ACTIVITĂȚII:

1. Activități de dezvoltare personală:

- Întâlnirea de dimineată: salutul, prezența, calendarul naturii, noutatea zilei, activitatea de grup, mesajul zilei.

2. Jocuri și activități didactice alese (etapa I)

- **Artă:** „Copăceii din grădină” – văruiere
- **Joc de rol:** „De-a grădinarii” - plantăm arpagicul în grădina moșului

3. Activități pe domenii experiențiale:

- **DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE** - Educarea limbajului

Povestirea educatoarei - „Ridichea uriașă” – poveste populară

- **DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE** – Educație pentru societate

Activitate practic-gospodărească- „Salată de legume timpurii”

4. Jocuri și activități recreative (etapa a III-a)

- „Legumele la concurs”- program distractiv

SCOPUL ACTIVITĂȚII: familiarizarea copiilor cu textul poveștii „Ridichea uriașă”, îmbogățirea vocabularului cu cuvinte noi și consolidarea unor deprinderi practic-gospodărești.

OBIECTIVE OPERATIONALE:

O1- să aplice pata de culoare pe trunchiurile copăceilor aflați în grădină, utilizând materialele puse la dispoziție;

O2 -să planteze arpagicul pe straturile trasate, respectând indicațiile primite;

O3 - să asculte cu atenție povestirea educatoarei, pentru a sesiza succesiunea momentelor acțiunii și mesajul transmis prin textul literar;

O4 - să expună cu ajutorul măștilor și al întrebărilor, momentele principale ale povestirii, formulând propoziții clare și corecte din punct de vedere gramatical;

O5 - să pregătească o salată din legume de primăvară, prin tăierea/ruperea legumelor puse la dispoziție;

O6 - să participe cu interes la jocul distractiv „Legumele la concurs”, respectând regulile acestuia.

► STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, exercițiul, explicația, demonstrația, povestirea, jocul.

MATERIAL DIDACTIC FOLOSIT: pomișor, ridichi, lădițe din polistiren/lemn, pomi naturali, buturugi din lemn, gălețușe, pensule, var, pământ, arpagic, „ridiche uriașă” confecționată din material textil, machetă din polistiren cu personaje din poveste, măști din carton, gârduț din polistiren, ecusoane, șorțuri, bonete/ bonete din hârtie, boluri, tocătoare, cuțite din plastic, tălpițe colorate cu legume, coșuri, legume timpurii, rețetar confecționat, recompense.

FORME DE ORGANIZARE: frontală, pe grupuri mici și individual.

LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de grupă

DURATA: 1 zi

REPERE BIBLIOGRAFICE:

- „Activitatea integrată în grădiniță”, editura Didactica Publishing House, 2008;
- „Povești populare” - Culegere de texte, Ed. Tehno-Art, 2005;
- „Ghid pentru proiecte tematice” – Preda, Viorica Humanitas, 2005.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

★ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

Activitatea debutează cu întâlnirea de dimineață, copiii fiind așezați în semicerc. Urmează salutul, prezența, completarea calendarului naturii și activitatea de grup, care se va realiza prin jocul exercițiu „Înviorare” de Valeria Boiculeși. În continuare, copiii vor fi invitați în „grădina bunicului”, unde vor descoperi o ridiche „năzdrăvană”, care se dovedește a fi supărată, alături de bunicul ei. Pe baza acestora, se poartă o discuție cu copiii despre legumele timpurii și munca oamenilor în grădină primăvara. Pentru a-i afla povestea, copiii trebuie să fie atenți pe parcursul activităților desfășurate, reprezentând noutatea zilei.

★ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE (etapa I)

Împreună cu educatoarea, copiii trec mai întâi pe la centrele amenajate, pentru a descoperi materialele pregătite și pentru a li se explica sarcinile pe care le au de rezolvat. Aceștia sunt rugați de ridichea năzdrăvană să-l ajute în grădină pe bunicul ei, astfel: o parte dintre copii

vor aduna vreascurile, apoi îl vor ajuta pe bunic să văruiască trunchiurile copacilor, iar ceilalți copii vor planta arpagicul, în lădițele, pregătite în prealabil de bunic. Astfel, copiii vor fi invitați să aleagă centrul unde doresc să își desfășoare activitatea, încercând să rezolve sarcinile propuse, ajutând astfel ridichea întâlnită în grădină. După finalizarea lucrărilor se face evaluarea acestora, copiii vor primi brățări cu ceapă/pomișori văruți, apoi vor părăsi grădina pentru desfășurarea rutinelor.

★ **ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE**

► **Domeniul limbă și comunicare - educarea limbajului - „Ridichea uriașă” – poveste populară - povestirea educatoarei**

Copiii vor intra în sala de grupă intonând melodia „Grădina”, se vor așeza pe pernițe în semicerc și vor descoperi în grădină o machetă, pe baza căreia copiii sunt anunțați că vor asculta astăzi povestea „Ridichea uriașă”, descoperind fiecare personaj, pe rând. Povestea se va desfășura conform metodicii specifice, respectând toate etapele acestui tip de activitate, având în atenție succesiunea logică a ideilor principale, explicându-se cuvintele și expresiile noi din text. Pentru fixarea poveștii, copiii sunt anunțați că vor juca jocul cu text și cânt, „Ridichea uriașă”. O parte dintre copii vor fi spectatori, iar ceilalți vor fi personaje din povestea audiată, purtând câte o mască în funcție de personajul interpretat. După finalizarea jocului se va face schimb de roluri, astfel: copiii care au fost spectatori vor fi personaje din poveste, iar cei care au interpretat rolurile, vor fi spectatori. După finalizarea jocului, copiii vor părăsi sala de grupă pentru desfășurarea rutinelor.

► **Domeniul om și societate – educație pentru societate - „Salata de legume timpurii”- activitate practic-gospodărească.** Preșcolarii se întorc în sala de grupă recitând poezia „Salata pentru nepoțică”, apoi descoperă un rețetar. Copiii vor fi împărțiți în trei echipe, așezându-se la măsuțe, unde vor intui materialele primite. Li se va explica și demonstra modul de lucru, se vor executa exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii, apoi se trece la prepararea salatei de legume. După finalizarea acesteia, copiii vor părăsi sala de grupă.

★ **JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE (etapa a III -a)**

După revenirea în sala de grupă copiii sunt anunțați că vor juca jocul „Legumele la concurs”, unde vor fi împărțiți în trei echipe. Copiii vor sorta legumele din cele două coșuri pregătite, astfel: în funcție de ecusonul primit: ceapă, salată, ridichi, câte un copil din fiecare echipă, alege din coș leguma care seamănă cu cea de pe ecuson, iar la semnalul educatoarei, va sări pe tălpițele cu legume, până va ajunge de cealaltă parte și așează leguma în coșul potrivit.

PROIECT DE ACTIVITATE

Prof. Dobrișan Viorica Daniela

Nivel: I- Grupa Mică - „Buburuzele”

Tema anuală : „Când, cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: „Poveștile toamnei”

Tema săptămânii: „Parfum de toamnă ”

Tema zilei: ”În drum spre castelul Zânei Toamna ”

Forma de organizare: frontal, individual

Tipul activității: consolidarea și verificarea cunoștințelor

Forma de realizare: Activitate integrată

Scopul activității: Consolidarea deprinderilor de a opera cu obiecte grupându-le după anumite criterii; deprinderea de a lucra cu acuarela și plastilina prin tehnica amprente (dactilopictura) și prin tehnica modelajului și recunoașterea fructelor și legumelor de toamnă cu ajutorul simțului gustativ;

Obiective operaționale:

- O1. să denumească fructele și legumele de toamnă;
- O2. Să așeze legumele de toamnă la mulțimea căreia îi aparține;
- O3. Să așeze fructele de toamnă la mulțimea căreia îi aparține;
- O4. Să recunoască cu ajutorul analizatorului gustativ anumite fructe și legume de toamnă;
- O5. Să execute morcovei și castraveți prin tehnica specifică modelajului;
- O6. Să picteze cu ajutorul degetului arătător fructele de toamnă folosind culorile corespunzătoare;
- O7. Să execute jocul de mișcare conform regulilor;

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic, problematizarea

Mijloace didactice : fructe și legume de toamnă, plastilină, planșete, jetoane cu mere, coș cu mere, siluete cu mere, legume și fructe tăiate, acuarele, șervețele, 2 copaci în miniatură, bagheta magică, magicianul Pipo, scrisoarea de la Zână, castelul Zânei, diplome.

Durata: o zi

SCENARIUL ZILEI

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ:

Dupa ce se realizează salutul, prezența, se completează Calendarul naturii și se realizează activitatea de grup, „**Fructele și legumele amestecate**”, copiii împreună cu educatoarea sunt luați prin surprindere de venirea unui musafir la grupă. „*Eu sunt magicianul Pipo/ Am venit și eu la voi/ Să ne jucăm împreună/ Un spectacol vă ofer/ Cu surprize din joben*”.

Trecerea la **activitatea integrată (ADE+JALA)** se va face cu ajutorul **tranziției**: „**A sosit toamna**” „**Bate vântul frunzele**”

ACTIVITATE INTEGRATĂ : DȘ+JALA:

Domeniul științe (Activitate matematică) - „**Așază-mă la locul meu**”- joc didactic

Sarcina didactică: Așezarea fiecărei legume, respectiv fiecărui fruct, la mulțimea căreia îi aparține.

REGULILE JOCULUI:

- *Să denumească legumele și fructele de toamnă;
- *să așeze legumele și fructele la locul lor;
- * Să-și aștepte rândul să fie atins de bagheta magicianului;

ELEMENTE DE JOC: surpriza, aplauzele, mânuirea materialului, închiderea și deschiderea ochilor, cuvintele stimulatorii, întrecerea, bagheta magică, etc.

FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual.

Jocuri și activități didactice alese :

Centrul **Știință:** „*Spune ce ai gustat?*” - copiii vor recunoaște și vor clasifica fructele și legumele de toamnă cu ajutorul simțului gustativ.

Centrul **Artă:** „*Legume și fructe de toamnă*” (modelaj, pictură)

La acest sector copiii vor modela legumele de toamnă și vor picta merele prin tehnica amprente (dactilopictură) .

Magicianul îi va provoca pe copii la un joc care se numește: „**Așază-mă la locul meu**”

Copiii îl vor ajuta pe magician, vor scoate pe rând fructele și legumele din joben și vor spune tot ce știu despre ele (formă și culoare).

După jocul de probă va începe **jocul propriu-zis**. În drum spre castelul Zânei Toamna, copiii vor efectua exerciții de mers, sărituri, etc., după care vor da peste o grădină plină cu legume. Aici, în grădină este dezordine mare: morcoveii și castraveții sunt amestecați de către magicianul Pipo: („*Eu*

sunt cel care am făcut dezordine, bagheta mea nu m-a ascultat și vraja nu a mers, sunt foarte supărat , tare eu m-am încurcat, morcoveii și castraveții i-am amestecat”)

Se vor opri și vor găsi un indiciu de la Zâna Toamna: **prima sarcină** din joc: **un plic cu prima probă: „Așază-mă în lădița mea” (formare de mulțimi după criteriul formă)** .Copiii au ca sarcină să așeze morcoveii și castraveții în lădița lor (se lucrează frontal). Copilul ales de magician va trebui să ajungă în grădină, să culeagă o legumă și s-o așeze în lădița ei.

Pe drum vor întâlni un platou cu legume tăiate lăsat de Zâna Toamna, iar copiii vor trebui să ghicească ce au degustat.(**Centrul știința: „Spune ce ai gustat?”**)

Se vor opri apoi **la centrul ARTĂ**. Aici se află plastilină planșete și un bilet de la zână : **„Modelează morcovei sau castraveți și așază-i în lădița lor”**. Copiii sunt nerăbdători să ajungă mai repede la castel, dar întâlnesc doi pomi și un coș plin cu jetoane cu fructe supărate. Fiecare pom are un măr roșu și un măr galben. În coș, educatoarea va găsi și un indiciu: **a doua sarcină din joc: „Așază-mă în pomul meu” (formare de mulțimi după criteriul formă și culoare)**.Copiii vor avea ca sarcină să așeze merele roșii și merele galbene în pomul lor.(se lucreaza frontal). După ce au așezat toate jetoanele cu mere la locul lor, educatoarea, magicianul și copiii vor merge mai departe și pe drum vor întâlni un platou cu fructe tăiate, iar copiii vor trebui să ghicească ce au gustat. (**Centrul știința:„Spune ce ai gustat?”**)

După ce au terminat de degustat vor porni din nou la drum. Magicianul are cu el un sac, în acest sac sunt siluete cu mere necolorate.Copiii se vor opri **la centrul ARTĂ** să picteze cu degetul siluetele cu mere și să le așeze în pomul său prin **tranziția: „Ștafeta merelor”**

Copiii vor merge mai departe cântând, mergând pe vârfuri, dar la un moment dat,drumul copiilor **se complică.(Această probă din joc se numește „Păcăleli”)**.Copiii trebuie să meargă pe sub un tunel după care educatoarea va încerca să-i păcălească pe copii și pe magician: ea va așeza în pomul cu mere roșii, mere galbene sau morcovi în pomul cu mere galbene. Copiii au ca sarcină să sesizeze greșeala.

După această probă copiii vor ajunge la castelul Zânei. Zâna le va propune copiilor să se joace un **Joc de mișcare: „Scaunelele muzicale cu legume si fructe”** și un **Joc liniștitor „Deschide urechea bine !”**

La sfârșitul zilei magicianul Pipo și Zâna Toamna le vor da copiilor diplome și își vor lua rămas bun de la ei.

BROSCUȚA ȚESTOASĂ, TUȚU

„EU POT - SUPEREROII” Change Architects-Asociația All Grow

Prof. Toader Nicoleta Daniela

Este început de primăvară. Afară vremea este rece și umedă, iar pe cer se aud glasurile păsărilor migratoare ce se întorc din țările calde. Acestea se grăbesc spre locurile unde și-au lăsat cuibarele în toamnă, atunci când au plecat spre locurile însorite. Fiecare pasăre este nerăbdătoare să se întoarcă la casa ei și să-și reia viața. O dată cu venirea primăverii, întreaga natură se trezește la viață: iarba încolțește, pomii înmuguresc și înfloresc, florile parfumează cu mireasma lor. Și cele mai mici vietăți ies din ascunzișuri. Fluturii și albinele zboară neîncetat și adună polen, gândăceii se întind la soare, iar furnicuțele, harnice ca întotdeauna, caută hrană.

În apropierea lacurilor toate vietățile își revin la viață. Broaștele sar din frunză în frunză, lebedele și berzele sunt parcă mai nerăbdătoare să-și reia cursul vieții, în apă, peștișorii zglopii înoată veseli. Numai o broscuță țestoasă ce trăia în apropierea lacului era tare necajită pentru că era singură, departe de familie și prieteni. Numele ei era Țuțu. Toată ziua nu făcea altceva decât să se ascundă de razele soarelui printre tufișurile dese și, din când în când, să se bălăcească în lacul cel albastru. Singurătatea era foarte grea, nu avea cui să spună ce o doare, dacă îi este bine sau rău, dacă este veselă sau tristă. Zilele treceau fără să se întâmple ceva spectaculos, până într-o zi, când în apropierea lacului, a apărut o rățușcă. Aceasta tocmai se întorsesese din țările calde și încerca să-și facă cuib între trestiiile mișcătoare ale lacului. Cele două viețuitoare au devenit în scurt timp prietene nedespărțite. Broasca țestoasă își ajuta noua prietenă să găsească loc pentru cuibar, să-l construiască și a hrănit-o atunci când acesta clocea ouălele puse în cuib. Cele 28 de zile de clocit au trecut, iar într-o bună zi, au ieșit din ele 12 puișori mici, acoperiți cu puf galben. Mama rață era tare mândră de puii ei, dar și mai mândră era Țuțu atunci când îi văzu. Împreună au început să hrănească puii de rățușcă, să-i ajute să crească și să-i învețe să înoate, dar mai ales să zboare. Ei trebuiau învățați să-și poarte singuri de grijă, să se apere de primejdii, dar mai ales să se pregătească pentru marea călătorie din toamnă - plecarea în țările calde. Zilele călduroase de vară treceau și cu uimire cele două “mame” vedeau că puii lor erau tot mai mari, mai înțelepți, dar mai ales, știau cum să se descurce singuri. Primejdii erau la tot pasul, dar cele două își vegheau atente puii, dar și aceștia ascultau de sfaturile lor. Niciodată nu se îndepărtau de locul stabilit, nu plecau fără să ceară voie. Vara era pe sfârșite. Vremea a început să se schimbe, vântul bătea cu putere pe malul lacului. Păsările de baltă se pregăteau să plece în marea călătorie. Numai Țuțu era pe zi ce trece tot mai tristă. Trebuia să se despartă de prietena ei și de pui. Din răspuț se abținea să nu plângă la despărțire, dar era

foarte greu. Știa că o să rămână singură din nou. Și ziua cea mai grea a sosit. Despărțirea a fost grea, atât pentru Tuțu, dar și pentru mama rață și puii ei. Ceea ce le-a ținut tari au fost imaginile pe care le aveau în minte despre prietenia lor și dorința că în primăvară rățușca să se întoarcă tot la cuibul construit împreună între trestiile mișcătoare.

Mama și puii au zburat spre țările calde, iar broscuța țestoasă a rămas singură cu speranța în suflet că la anul vor mai petrece o vară împreună, că prietenia lor va continua în ciuda proverbului care spune ”Ochii care nu se văd se uită”.

Descrierea activităților: Simte –SuperEroii de zi cu zi (Ziua I): Activitatea debutează cu un joculeț realizat între educatoare și preșcolari „Rățuștele și broscuța”, joc ce are ca scop introducerea copiilor în activitate. În sala de grupă preșcolarii descoperă două jucării din pluș, o rață și o broască țestoasă. Se inițiază o scurtă discuție despre aceste vietăți și se vor face referințe la asemănările și diferențele dintre cele două. Copiii vor sta pe scaunele în formă de semicerc și sunt rugați să fie foarte atenți pentru că, împreună vom povesti, pe baza imaginilor, conținutul povestirii. Voi citi povestea **”Broscuța țestoasă, Tuțu”** cât mai expresiv, folosind mimica și gestică corespunzătoare, unde se urmărește succesiunea evenimentelor. Preșcolarii vor povesti pe scurt conținutul, având ilustrațiile în față, iar cu ajutorul întrebărilor vor descoperi aspectele educative ale povestirii. Preșcolarii au sesizat că, deși cele două vietăți sunt diferite, s-au ajutat între ele, au empatizat, au simțit respect și dragoste între cele două personaje ale povestirii.

Simte – Găsirea adevăratei probleme (Ziua II): Activitatea debutează cu jocul de mișcare „Steaua și stelutele”, un joc recreativ unde educatoarea este steaua, iar copiii sunt stelutele. Cu ajutorul unei crenguțe fermecate vom descoperi pe covor stelutele de la metoada activ-participativă “Explozia stelară”. Voi explica regulile de desfășurare a activității pe grupe și rezolvarea sarcinilor fiecareia în parte. Pentru a obține cât mai multe conexiuni între întrebările descoperite, se stabilește ordinea adresării întrebărilor: (CE?, CINE?, CÂND?, DE CE?, UNDE?). Pe rând fiecare grup vine lângă imagini și adresează celorlalte grupuri întrebări din conținutul poveștii, aceștia răspund, și astfel se stimulează activitatea grupurilor. Pentru fiecare întrebare și răspuns bun se acordă echipei o stelută, care se așază lângă steaua în jurul căreia stă grupul. Se stabilește grupul câștigător pe baza numărării steluțelor.

Imaginează –Vizualizează Succesul (Ziua III): Fiecare echipă are de realizat, la activitatea practică, un cuib pentru rață (echipa broscușelor) și un adăpost pentru broasca țestoasă (echipa rățuștelor). Pentru început fiecare va desena pe o coală de hârtie cuiburile pentru aputea să construiască

din materiale naturale adăposturile viețuitoarelor. Construind căsuțele fiecărei vietăți, copiii învață cât de important este să se cunoască între ei, să lucreze în echipă, ajutându-se reciproc. Astfel, pot să-și construiască ideile, să-și exprime și să-și explice liber gândurile, să aibă încredere în membrii echipei, să poată să construiască împreună o lucrare, chiar dacă au idei diferite. Preșcolarii au la dispoziție o diversitate de materiale, sunt încurajați să se exprime liber în spațiul plastic, să-și pună în aplicare gândurile în mod creativ, neavând voie să critice ideile celorlalți. La finalul activității fiecare grup va prezenta lucrarea realizată și va scoate în evidență, cu ajutorul întrebărilor, ce și-au propus să facă și ce au reușit să realizeze, astfel preșcolarii își dau seama că, lucrul în echipă este eficient, că ideile, deși diferite, sunt constructive, că nu trebuie să existe competitivitate între ei, ci ajutor reciproc.

Acționează–Creează schimbarea (Ziua IV): În ziua a IV-a se vor schimba echipele. Cei care au fost echipa broscuțelor devin echipa rășuștelor, și invers. Copiii trebuie să creeze un plan de acțiune, în grupă, pentru a putea să pună în aplicare ideile lor de schimbare. Vor privi cu atenție machetele pe care le-au confecționat cu o zi înainte și vor găsi soluții de îmbunătățire a locuințelor fiecărei vietăți, dar vor stabili și reponsabilitățile fiecărui membru al echipei în realizarea sarcinii. Amintim copiilor că trebuie să fie realiști, creativi, ambițioși, dar și un lucru important- să respecte munca celeilalte echipe, adică să nu strice nimic din ce au construit cu o zi înainte. La finalul activității preșcolarii descoperă că pot îmbunătăți lucrările realizate de fiecare echipă, că se pot respecta între ei, respectându-și astfel munca, că sunt creativi, că echipele sunt bine intenționate, iar membrii nu se critică între ei.

Acționează- Creează schimbarea (Ziua V și VI): Pe parcursul celor două zile participanții se gândesc la un al treilea personaj, fie el unul negativ sau pozitiv, care poate schimba finalul poveștii. Vor vorbi liber despre ce au simțit pe parcursul celor 4 zile, cum s-au schimbat, care au fost învățămintele. Finalul poveștii este desenat de fiecare copil pe o coală de desen. Educatoarele notează toate ideile copiilor, ca împreună să construiască un alt final al acestei povești. Povestea este realuată și se prezintă în forma finală. Preșcolarii își vor dezvolta imaginația, creativitatea, gândirea critică, comunicarea, astfel, fiecare copil se pregătește să devină **SuperErou**.

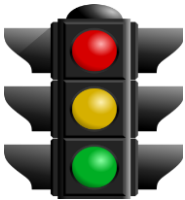
Comunică –Eu pot! Acum poți și tu! (Ziua VII): Educatoarea citește povestea **”Broscuța țestoasă,Tuțu”** cât mai expresiv, folosind mimica și gestică corespunzătoare, astfel le reamintește copiilor conținutul acesteia. Cu ajutorul machetelor realizate la activitatea practică și cu toate ideile referitoare la un alt personaj, vor încerca, împreună cu educatoarele, să găsească un alt final al poveștii.

POVESTEA PICĂTURILOR DE PLOAIE

Prof. Trifan Marilena

Cică demult , demult, tare demult trăia Nor-Împărat într-o împărăție uriașă , la capătul lumii și la capătul cerului. Și avea împăratul tărâmurii necuprinse și bogății nemaivăzute, dar cea mai mare avere a sa, pe care o iubea ca pe ochii din cap, era fiica lui, Norina. Heeei... era frumoasă prințesa, frumoasă de-ți stătea mintea-n loc și păsările stăteau în zbor, soarele uita să plece la culcare iar norii uitau să mai ude pământul, de era tot zi și tot arșiță... Iar oamenii, plantele, animalele piereau cu zile și se sfârșeau de uscăciune. De frică să nu se piardă lumea, Nor-Împărat și-a călcat pe dragostea de părinte și a poruncit ca frumoasa lui fiică să fie închisă într-un turn înalt, înalt , cu 99 de trepte , pentru ca niciun muritor și nicio făptură nepământească să nu-i mai poată vedea chipul. Rău îi părea împăratului de frumusețea și de tinerețea fetei sale, dar milă îi era și de lumea pământenilor. Închisă în turnul ei pierdut în nori, prințesa se învârtea printre zidurile reci, căutând barem un suflet cu care să vorbească , dar acolo unde ea era închisă nu se avântau nici măcar vulturii , se auzea doar şuieratul vântului. Așa de rău îi părea Norinei de viața ei prin grădinile și odăile castelului părintesc , alături de prieteni și de tatăl său, încât se așeza la fereastra turnului și plângea. Plângea cât era ziua de lungă și noaptea de asemenea, că nici somn nu mai avea. Iar lacrimile sale curgeau neconținut și cădeau din treaptă-n treaptă până la cea de-a 99-a, apoi se revărsau pe pământ în ploi repezi de primăvară, în ploi scurte de vară sau în ploi lungi și mărunte de toamnă, ba uneori, dacă era mai frig, picăturile de ploaie deveneau așchii înțepătoare de gheață. Acum lumea era iar în pericol, atâta ploaie strica grânele , iarba, albinele nu mai zburau, oamenii nu mai ieșeau din case, vitele mureau de foame în coșare, râurile se umflau și inundau așezările. Peste tot auzai numai vaiete iar împăratul , înfricoșat, a hotărât să-și mărite fata cu acela care o va opri din plâns. A dat sfoară-n țară și veste de poveste că-și va da fata de soție și jumătate de împărăție voinicului care va opri poaia și îi va zvânta Norinei obrăjorii. Lucru greu, fiindcă prințesa luase așa un obicei să-și răzbune tinerețea irosită în turn; va fi fost poate și puțin cam răsfățată și năzuroasă , ori doar de urât și însingurare ea plângea, plângea fără oprire. S-au perindat multime de prinți sau de tineri obișnuiți și rând pe rând au alunecat pe scările castelului și s-au întors din drum, rușinați. Au venit și voinicul Tunet și sprintenul Fulger, dar și-au prăpădit straiele și armele cele scumpe. Când Nor-Împărat își pierduse speranța, la poarta castelului a poposit Prințul Curcubeu. Toată lumea auzise de frumusețea lui dar nimeni nu-l văzuse atât de aproape : era un flăcău cu pletele galbene ca grâul, cu ochii albaștri ca marea și cu buzele roșii ca focul. Purta coroană verde de smarald, straie de prinț de culoarea violetelor și o cingătoare fermecată, împletită din șapte culori minunate. Prințul Curcubeu a dat să urce pe scări dar și-a luat

seama și a construit o scară luminoasă din șapte raze colorate, dragi lui, cu care a ajuns la fereastra prințesei. Norina a amuțit pe dată, vrăjită de frumusețea tânărului și a uitat plânsul, înroșindu-se în obraji. Au coborât împreună scara fermecată a prințului iar lumea s-a veselit pe dată. Nor-Împărat nu și-a mai încăput în piele de bucurie și a poruncit să fie pregătită o nuntă aleasă care a durat 99 de zile și de nopți, ba chiar cred că mai chefuiesc și astăzi, iar naș le-a fost chiar mândrul Soare. De atunci, dacă mai plânge Norina din cine știe ce motiv, pe dată apare și Prințul Curcubeu cu razele sale colorate și o îmbunează. Atunci pare că Pământul zâmbește Cerului și-i mulțumește pentru ploile roditoare, iar lumea se bucură la vederea curcubeului, așa cum mă bucur și eu, *care m-am urcat pe o scară și v-am spus povestea-ntâia oară și m-am suit pe un nor să vă depăn povești mai ușor.*

SEMAFORUL

Prof. Trifan Marilena

Stau de veghe- n colț de stradă,
 Pietonii să mă vadă,
 Pe trotuar atenți se-așează,
 Doar pe zebra traversează.
 Ochișorii mei le-arată
 Ce să facă de îndată:

Roșu spune: „, Stai pe loc !
 Trec mașini grăbite- foc ! “
 Verde zice : „, Haide, treci !
 Mergi cu grijă, poți să pleci !
 Cu atenție pășește,
 Să treci strada, te grăbește ! “

Fără mine ar fi greu,
 Că muncesc mereu, mereu.
 Sunt amicul tuturor
 Și mă cheamă **SEMAFOR!**

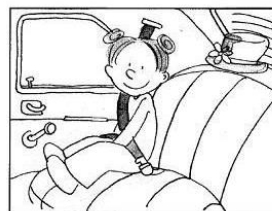
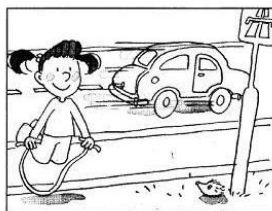
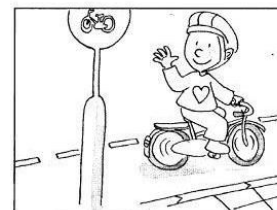
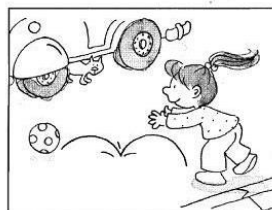
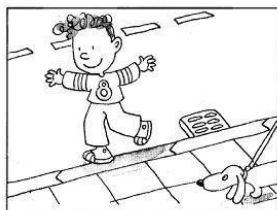
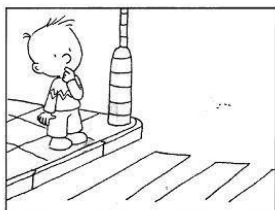
FIȘĂ DE LUCRU

1. Încercuiește imaginea care ilustrează răspunsul la ghicitoare !

Mic sau mare - nu contează ,
Doar pe traversează,
Circulă mereu prudent,
La trafic să fii atent !

2. Desenează o față veselă sau una tristă în dreptul imaginilor :

3. Colorează semaforul .

Roșu te-ai oprit,

Galben te-ai pregătit,

Verde traversează,

Viața ta contează !

4. Încercuiește semnele de circulație!

CUPRINS

1. Activitatea opțională “Căsuța cu povești”	3
2. Sentimente (Muzica: melodia jocului cu text și cânt ”Noi suntem ciupercuțe”).....	6
3. Rolul activității practice în dezvoltarea preșcolarilor	7
4. Locul și importanța jocului didactic în dezvoltarea copilului preșcolar.....	10
5. Proiect de activitate.....	13
6. Proiect de activitate integrată	16
7. Modalități de realizare a educației pentru societate în grădinița de copii.....	19
8. Utilizarea metodelor interactive în cadrul activităților instructiv-educative din grădiniță.....	24
9. Organizarea și îndrumarea activităților de educație fizică în grădiniță.....	27
10. Formarea reprezentărilor și a noțiunilor matematice la preșcolari.....	30
11. Proiectarea didactică.....	33
12. Proiect de activitate.....	36
13. Proiect didactic.....	39
14. Proiect de activitate.....	42
16. Proiect de activitate.....	45
17. Broșuța țestoasă, Țuțu -, „Eu pot - Supereroii”.....	48
18. Povestea picăturilor de ploaie.....	51
19. Semaforul.....	52
20. Fișă de lucru.....	53

Autorii articolelor publicate în această revistă își asumă responsabilitatea privind originalitatea acestora.

"COPIILĂRIA ESTE INIMA TUTUROR VÂRSTELOR."

LUCIAN BLAGA

